

سهولت کسب و کار در ایران

گزارش بانک جهانی در مورد

فضای کسب و کار ایران در سال ۲۰۱۰

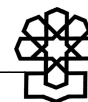
کد موضوعی: ۲۹۰
شماره مسلسل: ۱۰۱۳۸
بهمن ماه ۱۳۸۸

گروه: مطالعات فضای کسب و کار

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه گروه مطالعات فضای کسب و کار
۵	راه اندازی کسب و کار
۹	دریافت مجوزهای ساخت
۱۴	استخدام نیروی کار
۱۷	ثبت مالکیت
۲۲	دریافت اعتبارات
۲۵	شاخص قوت حقوق قانونی (۱۰-۰)
۲۵	حمایت از سرمایه گذاران
۲۸	پرداخت مالیات
۳۲	تجارت فرامرزی
۳۶	اجرای قراردادها
۳۸	خاتمه کسب و کار
۴۵	پیوست ها

سهولت کسب و کار در ایران

گزارش بانک جهانی در مورد فضای کسب و کار ایران در سال ۲۰۱۰

چکیده

گزارش بانک جهانی از سهولت کسب و کار در سال ۲۰۱۰ حاکی از آن است که ایران از بین ۱۸۳ کشور مورد بررسی، رتبه ۱۳۷ را دارد. با وجود بهبود نسبی نسبت به سال‌های گذشته، هنوز فضای کسب و کار در مراحل مختلف شکل‌گیری، توسعه و خاتمه کسب و کار با محدودیت‌های مقرراتی مواجه است که نیازمند اصلاح می‌باشد.

براساس این گزارش، ایران در مراحل راه‌اندازی کسب و کار، دریافت مجوزها، پرداخت مالیات‌ها و تجارت فرامرزی اصلاحاتی را انجام داده و لذا بهبودی در رتبه کشور در این حوزه‌ها مشاهده می‌شود.

در برخی حوزه‌ها مانند اجرای قراردادهای ثبت مالکیت و استخدام نیروی کار اصلاحی صورت نگرفته و در نتیجه بهبودی حاصل نشده است. در حوزه‌های مهمی مانند دریافت اعتبارات و حمایت از سرمایه‌گذاران، گزارش بانک جهانی حاکی از وجود مقررات محدودکننده و سخت است که باعث شده رتبه ایران تنزل پیدا بکند.

علاوه بر وضعیت سهولت و کسب و کار در ایران، گزارش بانک جهانی به اصلاحات صورت گرفته توسط کشورهای منتخب نظیر رواندا، قرقیزستان، مقدونیه، بلاروس و ... پرداخته است. در بین کشورهای مورد بررسی، بیشترین تعداد اصلاحات مثبت در کشور کلمبیا (۸ مورد اصلاح مثبت) و کمترین آن در کشورهای عربستان و عمان (هر یک ۲ مورد اصلاح مثبت) بوده است. ایران در چهار مورد (راه‌اندازی کسب و کار، دریافت مجوزهای ساخت‌وساز، پرداخت مالیات و تجارت فرامرزی اصلاحات مثبت داشته است. طبیعی است که با انجام تعداد اصلاحات بیشتر، رتبه کشورها به عنوان اصلاحگر بالاتر خواهد بود.

مقدمه گروه مطالعات فضای کسب و کار

سلسله گزارش‌های سالیانه سهولت کسب و کار، که از سال ۲۰۰۳ با رویکرد رتبه‌بندی کشورها توسط بانک جهانی ارائه می‌شود، قوانین و مقررات ارتقادهنده و نیز محدودکننده کسب و کار را

بررسی و شاخص‌های کمی مربوط به قوانین و مقررات کسب‌وکار و حمایت از حقوق مالکیت را برای ۱۸۳ کشور جهان ارائه می‌کند.

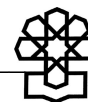
از منظر سهولت کسب‌وکار، فعالیت اقتصادی مستلزم قواعد و مقرراتی است که حقوق مالکیت را برقرار و شفاف ساخته، هزینه‌های حل مشاجرات را کاهش داده، پیش‌بینی‌پذیری واکنش‌های اقتصادی را افزایش داده و از طرفین قرارداد در مقابل سوءاستفاده‌های احتمالی حمایت کند. بنابراین، هدف وضع مقرراتی است که اولاً، کارآ باشد، ثانیاً، برای همه کسانی که نیاز به استفاده از آن دارند قابل دسترس باشد و ثالثاً، از نظر اجرایی ساده باشد. گزارش سهولت کسب‌وکار با هدف مقایسه مقررات ناظر بر کسب‌وکار در میان کشورهای مختلف و با رویکردهای اشاره شده، منتشر می‌شود.

براساس گزارش‌های بانک جهانی، در طول سال‌های گذشته، ایران هیچ‌گاه اصلاحگر برتر نبوده است. در مقایسه با کشورهای منطقه، مراحل، زمان و هزینه‌های زیادی در راه‌اندازی کسب‌وکارها در ایران صرف می‌شود. در مورد دیگر مراحل کسب‌وکار نیز ایران از کشورهای منطقه عقب‌تر است.

این متن، ترجمه گزارش سهولت کسب‌وکار در ایران در سال ۲۰۱۰ است که در آن وضعیت کسب‌وکار در هر یک از مراحل ده‌گانه شروع تا پایان کسب‌وکارها بررسی و وضعیت ایران و کشورهای منتخب مقایسه شده است.

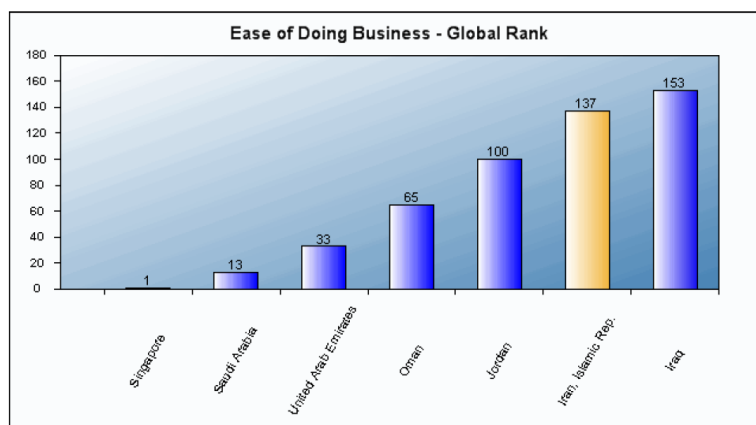
سهولت کسب‌وکار در سال ۲۰۱۰: اصلاح در دوران سخت، هفتمین سری از گزارش‌های سالیانه است که مقررات تقویت‌کننده یا تحدیدکننده فعالیت کسب‌وکار را مورد بررسی قرار می‌دهد. سهولت کسب‌وکار، شاخص‌های کمی درباره مقررات کسب‌وکار و حمایت از حقوق مالکیت ارائه می‌کند و بدین‌وسیله اقتصاد ۱۸۳ کشور را، از افغانستان تا زیمبابوه، مقایسه می‌کند.

در روش‌شناسی سهولت کسب‌وکار، مجموعه‌ای از قوانین تأثیرگذار بر ۱۰ مرحله اصلی شکل‌گیری کسب‌وکار بررسی می‌گردد؛ این ۱۰ مرحله عبارتند از: راه‌اندازی کسب‌وکار، دریافت مجوزها، استخدام کارکنان، ثبت مالکیت، دریافت اعتبارات، حمایت از سرمایه‌گذاران، پرداخت مالیات، تجارت برون‌مرزی، اجرای قراردادها و خاتمه کسب‌وکار. زیرشاخص‌های هر مرحله معمولاً شامل: تعداد مراحل، زمان و هزینه لازم (مانند مراحل، زمان و هزینه‌های لازم برای راه‌اندازی کسب‌وکار) است. این شاخص‌ها برای تحلیل نتایج اقتصادی و شناسایی اصلاحات انجام شده، چرایی و محل انجام این اصلاحات مورد استفاده قرار می‌گیرند. هر کشوری که در طول یک‌سال مالی دستکم در سه حوزه دست به اصلاحات زده باشد اصلاحگر برتر^۱ شناخته می‌شود.

نمودار و جداول زیر، خلاصه شاخص‌های سهولت کسب‌وکار در مورد ایران است. در این جداول، ایران با کشورهای منطقه و نیز کشورهای برتر جهان مقایسه شده است. این کشورها بهترین عملکرد را در زمینه قوانین و مقررات مربوط به کسب‌وکار داشته‌اند. ایران از میان ۱۸۳ کشور رتبه ۱۳۷ را به خود اختصاص داده است. سنگاپور در رتبه نخست سهولت انجام کسب‌وکار در سال ۲۰۱۰ قرار دارد.

رتبه‌بندی کشورهای منتخب جهان و یک کشور برتر در مقایسه با ایران

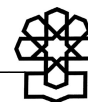
رتبه ایران در سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۱۰

موضوع	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
سهولت انجام کسب‌وکار	۱۳۷
راه‌اندازی یک کسب‌وکار	۴۸
دریافت مجوزها	۱۴۱
استخدام کارکنان	۱۳۷
ثبت مالکیت	۱۵۳
دریافت اعتبارات	۱۱۳
حمایت از سرمایه‌گذاران	۱۶۵
پرداخت مالیات	۱۱۷
تجارت برون‌مرزی	۱۳۴
اجرای قراردادها	۵۳
خاتمه کسب‌وکار	۱۰۹

خلاصه شاخص‌ها - ایران

۷	تعداد مراحل	راه‌اندازی یک کسب‌وکار
۹	زمان (روز)	
۳/۹	هزینه لازم (درصد از درآمد سرانه)	
۰/۸	حداقل سرمایه (درصد از درآمد سرانه)	
۱۷	تعداد مراحل	دریافت مجوزهای ساخت
۳۲۲	زمان (روز)	
۳۶۵/۲	هزینه لازم (سهم از درآمد سرانه)	
۱۱	شاخص دشواری استخدام (۰ تا ۱۰۰)	استخدام کارکنان
۲۷	شاخص ثبات ساعات کار (۰ تا ۱۰۰)	
۵۰	شاخص دشواری اخراج (۰ تا ۱۰۰)	
۲۹	شاخص ثبات اشتغال (۰ تا ۱۰۰)	
۸۷	هزینه اخراج (هفته‌های دستمزد)	
۹	تعداد مراحل	ثبت مالکیت
۳۶	زمان (روز)	
۱۰/۵	هزینه لازم (سهم از ارزش دارایی)	
۴	شاخص حقوق قانونی (۰ تا ۱۰)	دریافت اعتبارات
۳	شاخص اطلاعات اعتباری (۰ تا ۶)	
۳۱/۳	پوشش اعتبار ثبت عمومی (درصد بزرگسالان)	
۰	پوشش اداره اعتبار خصوصی (درصد بزرگسالان)	
۵	شاخص شفافیت (۰ تا ۱۰)	حمایت از سرمایه‌گذاران
۴	شاخص مسئولیت مدیر (۰ تا ۱۰)	
۰	شاخص دعوی سهامدار (۰ تا ۱۰)	
۳	شاخص حمایت از سرمایه‌گذار (۰ تا ۱۰)	
۲۲	تعداد در سال	پرداخت مالیات
۳۴۴	زمان (ساعت در سال)	
۴۴/۲	نرخ کل مالیات	

۱۷/۹	مالیات بر سود (درصد)	
۲۵/۹	مالیات بر کارگر و اعانات	
۰/۴	سایر مالیات‌ها (درصد)	
۷	مدارک برای صادرات (تعداد)	تجارت برون‌مرزی
۲۵	زمان برای صادرات (روز)	
۱۰۶۱	هزینه برای صادرات (دلار به ازای هر کانتینر)	
۸	مدارک برای واردات (تعداد)	
۳۸	زمان برای واردات (روز)	
۱۰۷۶	هزینه برای واردات (دلار به ازای هر کانتینر)	
۳۹	تعداد مراحل	اجرای قراردادهای
۵۲۰	زمان (روز)	
۱۷	هزینه (درصد از بدهی)	
۲۳/۱	زمان (سال)	خاتمه کسب‌وکار
۴/۵	هزینه (درصد از دارایی‌ها)	
۹	نرخ ترمیم و بازیابی	

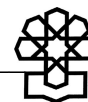
راه‌اندازی کسب‌وکار

هنگامی که یک کارآفرین اقدام به تهیه یک طرح کسب‌وکار کرده و وارد مراحل اجرایی می‌شود، نخستین مانع پیش رو، رویه‌های ثبت بنگاه جدید، پیش از شروع فعالیت قانونی است. مقررات ورود کسب‌وکارهای جدید به بازار، در اقتصادهای مختلف متفاوت است. در برخی از کشورها این رویه‌ها ساده و کم‌هزینه است. در برخی دیگر، رویه‌ها بسیار دردسرساز بوده و باعث کندی پیشرفت کار می‌گردد. به همین دلیل برخی از کارآفرینان تصمیم می‌گیرند فعالیت خود را به‌صورت غیررسمی آغاز کنند.

تحلیل‌ها نشان می‌دهند که پیچیده بودن مقررات ورود و ثبت شرکت‌ها باعث افزایش محصولات، سرعت بخشیدن به کارها و کاهش آلودگی نمی‌شود، بلکه سرمایه‌گذاری خصوصی را محدود کرده و افراد را وادار می‌کند وارد اقتصاد غیررسمی شوند. بدین ترتیب قیمت‌ها افزایش یافته و فساد فراگیر می‌شود.

- یک شرکت با مسئولیت محدود است که فعالیت‌های تجاری انجام می‌دهد.
- در بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- مالکیت آن ۱۰۰ درصد داخلی است.
- سرمایه اولیه آن ۱۰ برابر درآمد سرانه است.
- حجم کارکنان آن بین ۱۰ تا ۵۰ نفر است.

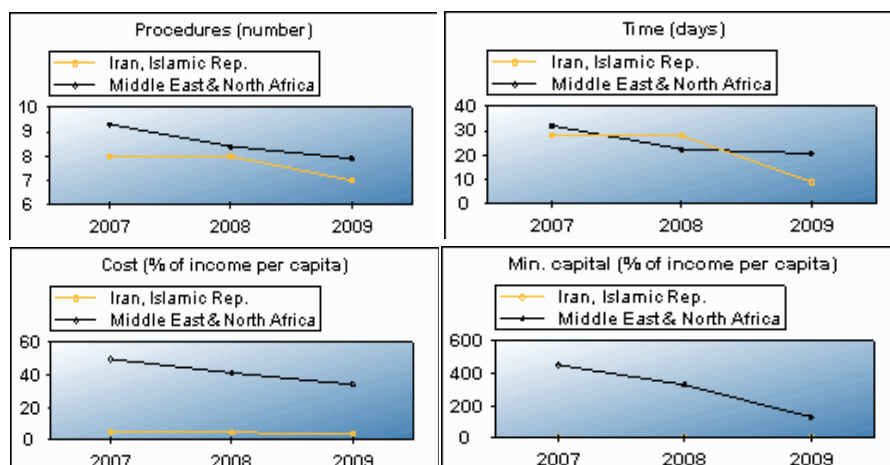

- صلاحیتی برای دریافت منافع ویژه ندارد.
- مالک املاک و مستغلات نیست.

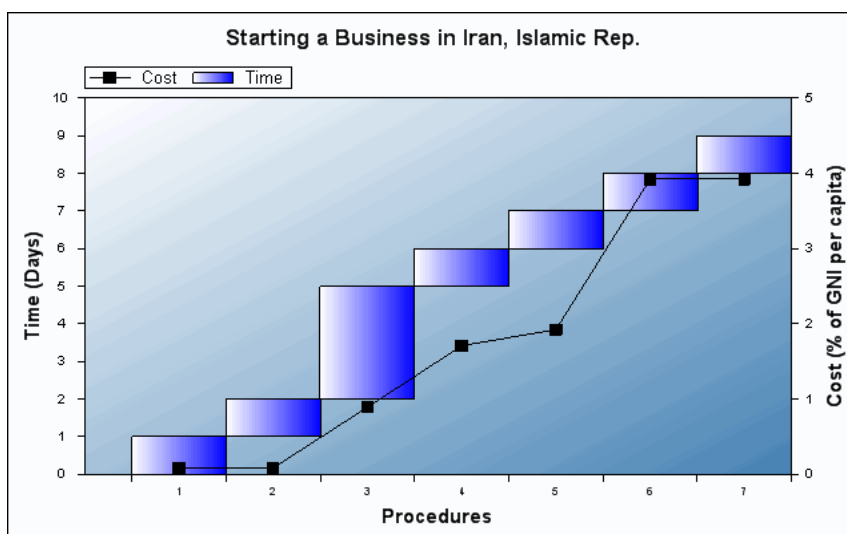
۱. داده‌های تاریخی: راه‌اندازی کسب‌وکار در ایران

داده‌ها راه‌اندازی کسب‌وکار	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	–	۷۳	۴۸
رویه‌ها (تعداد)	۸	۸	۷
زمان (روز)	۲۸	۲۸	۹
هزینه (درصدی از درآمد سرانه)	۵/۳	۴/۶	۳/۹
حداقل سرمایه (درصدی از درآمد سرانه)	۱/۳	۱/۰	۰/۸

۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سال گذشته

۳. مراحل راه‌اندازی کسب‌وکار در ایران

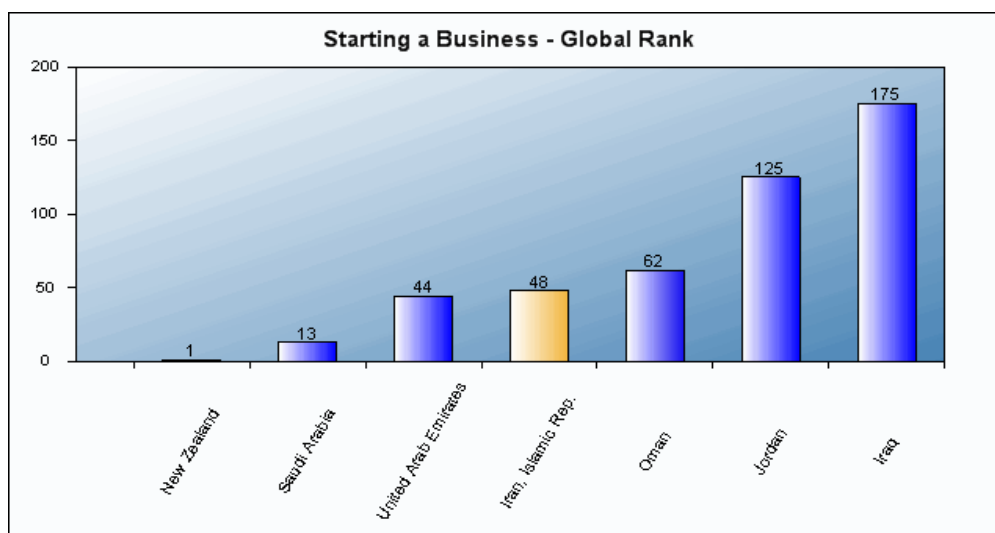
برای راه‌اندازی کسب‌وکار در ایران، ۷ رویه، ۹ روز زمان و ۳/۳۹ درصد از درآمد سرانه مورد نیاز است.

لیست رویه‌ها

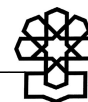
۱. جستجو و رزرو یک نام انحصاری برای شرکت
۲. سپرده‌گذاری حداقل ۳۵ درصد سهام و پذیره‌نویسی در بانک
۳. ثبت شرکت در اداره ثبت شرکت‌ها و پرداخت هزینه‌های ثبت
۴. ثبت آگهی تأسیس شرکت در روزنامه رسمی و یک روزنامه کثیرالانتشار
۵. ارائه دفاتر رسمی مهر و موم شده ۳۰ روز پس از ثبت شرکت
۶. پرداخت حق تمبر ۶۰ روز پس از ثبت شرکت
۷. ثبت‌نام کارکنان در برنامه تأمین اجتماعی وزارت کار و امور اجتماعی ایران و اخذ یک شماره جابایی جزئیات بیشتر در ضمیمه آورده شده است.

۴. الگوبرداری^۱ مقررات راه‌اندازی کسب‌وکار

راه‌اندازی کسب‌وکار - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران از نظر شاخص راه‌اندازی کسب‌وکار: ۴۸

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)	حداقل سرمایه (درصدی از درآمد سرانه)
دانمارک*			۰/۰	
نیوزلند	۱	۱		۰/۰
ایران	۷	۹	۳/۹	۰/۸

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)	حداقل سرمایه (درصدی از درآمد سرانه)
عراق	۱۱	۷۷	۷۵/۹	۳۰/۳
اردن	۸	۱۳	۴۹/۵	۱۹/۹
عمان	۵	۱۲	۲/۲	۲۷۳/۶
عربستان	۴	۵	۷/۷	۰
امارات	۸	۱۵	۶/۲	۰
ایران	۷	۹	۳/۹	۰/۸

توضیح: اقتصادهای زیر نیز جزء اقتصادهای برتر هستند:

رویه‌ها (تعداد): کانادا

هزینه (درصدی از درآمد سرانه‌ها): اسلوانیا

دریافت مجوزهای ساخت

پس از ثبت کسب‌وکار توسط کارآفرینان، نخستین سؤالی که مطرح می‌شود این است که برای عملیاتی کردن کسب‌وکار، چه قوانین و مقرراتی پیش روی آنها قرار دارد؟ برای بررسی چنین مقرراتی، بخش ساخت‌وساز مورد توجه قرار گرفته است. شرکت‌های ساختمانی به شدت تحت فشار دولت‌ها هستند و باید از دستورالعمل‌های ابلاغی، الزامات دریافت مجوز و مقررات ایمنی پیروی کنند. سرعت ساخت و مقرون به صرفه بودن نیز برای مشتریان اهمیت دارد. این فشارها باعث ایجاد نوعی مبادله و جایگزینی میان محافظت از افراد (کارگران ساختمان، اجاره‌نشینان) از یک‌سو و پایین نگهداشتن هزینه ساختمان می‌شود. در بسیاری از کشورها به‌ویژه کشورهای فقیر، رعایت مقررات ساختمانی بسیار هزینه‌بر و زمان‌بر بوده و به همین دلیل بسیاری از ساختمان‌سازان ترجیح می‌دهند از بازار خارج شوند. برخی از آنها نیز اقدام به پرداخت رشوه می‌کنند تا بتوانند کار خود را به‌صورت غیرقانونی پیش ببرند، که این کار منجر به ساخت‌وسازهای خطرناک می‌شود. کارآفرینانی که توان تحمل بار مقرراتی سنگین را ندارند فعالیت‌های خود را به سمت اقتصاد غیررسمی سوق داده و به

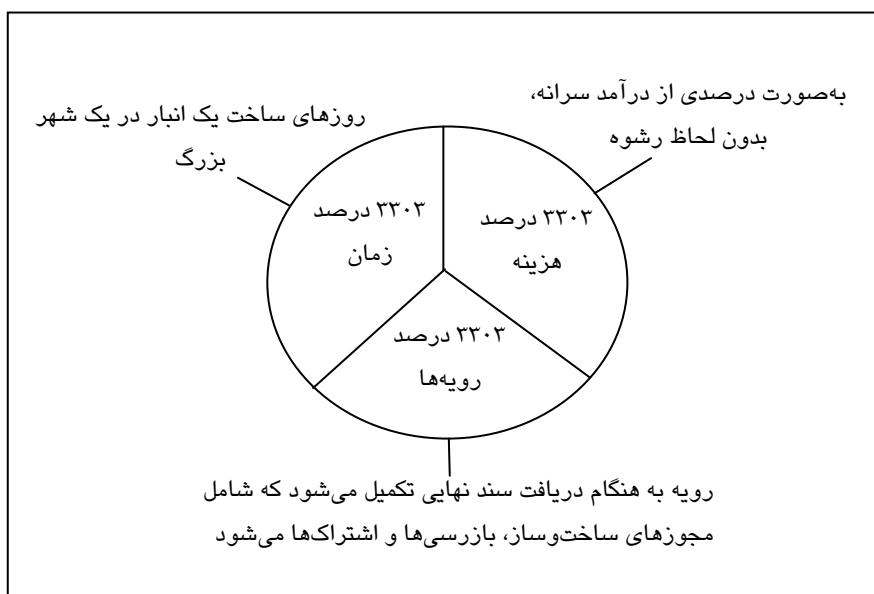

مسئله ایمنی توجه کمتری می‌کنند. بدین ترتیب همه افراد زیان می‌بینند. در سایر اقتصادها انطباق با قوانین و مقررات ساده و ارزان بوده و به نتایج بهتری منجر می‌شود.

روش‌شناسی

شاخص‌های بررسی مجوزهای ساخت‌وساز، همه رویه‌های رسمی مورد نیاز برای ورود کارآفرینان به صنعت ساختمان‌سازی را ثبت می‌کنند. این موارد شامل ارائه اسناد پروژه (طرح‌های ساختمانی و نقشه) به مقامات مسئول، به‌دست آوردن همه مجوزهای لازم، انطباق با ابلاغیه‌های مورد نیاز و دریافت همه دستورالعمل‌های ضروری هستند. سایر رویه‌های مربوط به دریافت خط تلفن، برق، آب و فاضلاب نیز ثبت می‌شوند. زمان و هزینه تکمیل هریک از این رویه‌ها در شرایط عادی، محاسبه می‌گردد. همه هزینه‌های رسمی مربوط به تکمیل قانونی رویه‌ها مد نظر قرار می‌گیرند. در اینجا فرض بر این است که کارآفرینان از همه قوانین و مقررات موجود مطلع بوده و برای تکمیل رویه‌ها، از واسطه‌ها استفاده نمی‌کنند، مگر آنکه قانون آن را الزام کرده باشد.

دریافت مجوزهای ساخت: ساختن انبار

مطالعه موردی پیمایش

کسب‌وکار

- یک شرکت کوچک یا متوسط با مسئولیت محدود است.
- در بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- مالکیت و فعالیت آن در حوزه کسب‌وکار داخلی است.

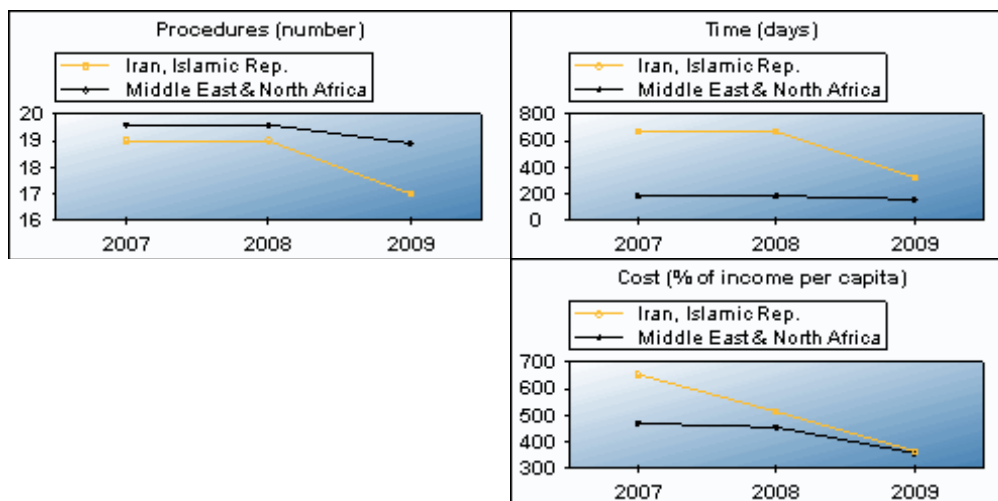

- دارای ۲۰ نفر نیروی انسانی با مهارت است.
- ساختمان (انبار) در دست احداث:
- یک ساختمان جدید است (و قبلاً ساختمانی در این زمین وجود نداشته است).
- دارای طرح‌های کشاورزی و فنی کامل است که توسط یک معمار رسمی تهیه شده است.
- به خطوط برق، آب، فاضلاب و یک خط تلفن ثابت مجهز خواهد شد. طول هریک از شبکه‌های رفاهی ۳۲ فوت و ۱۰ اینچ است.
- برای انبارداری عمومی نظیر: کتاب و یا وسایل غیرمتحرک استفاده خواهد شد. این انبار برای کالاهایی که نیاز به شرایط خاص دارند (نظیر: مواد غذایی، شیمیایی یا دارویی) مورد استفاده قرار نخواهد گرفت.
- طی ۳۰ هفته ساخته خواهد شد (شامل: همه تأخیرهای ناشی از مراحل اداری نیز می‌شود).

۱. داده‌های تاریخی: دریافت مجوزهای ساخت در ایران

داده‌های مجوزهای ساخت	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	..	۱۶۴	۱۴۱
رویه (تعداد)	۱۹	۱۹	۱۷
زمان (روز)	۶۷۰	۶۷۰	۳۲۲
هزینه (درصدی از درآمد سرانه)	۶۵۳/۴	۵۱۴/۲	۳۶۵/۹

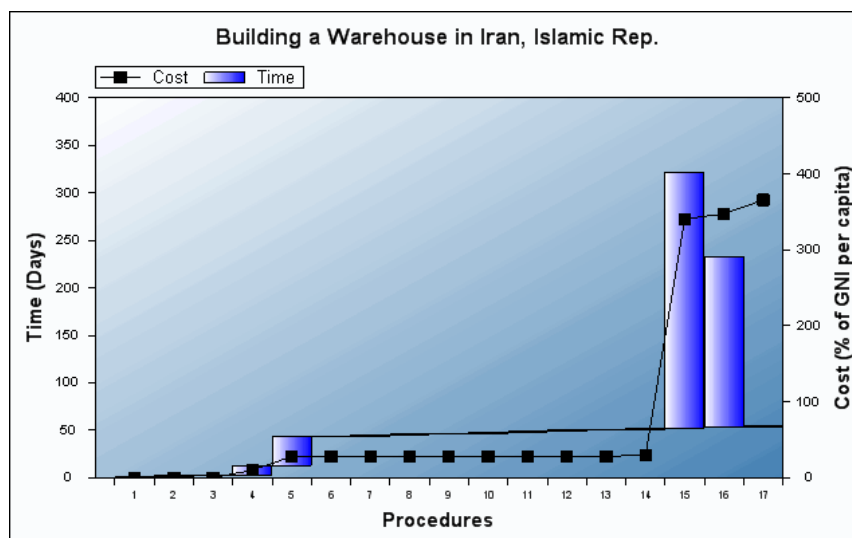
۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سال گذشته

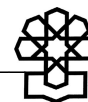
۳. مراحل دریافت مجوز برای ساخت یک انبار در ایران

ساخت یک انبار در ایران مستلزم ۱۷ رویه، ۳۲۲ روز و ۳۶۵/۹۱ درصد درآمد سرانه به عنوان هزینه است.

فهرست مراحل

۱. دریافت گواهینامه پرداخت مالیات زمین
۲. درخواست موافقتنامه محلی از اداره خدمات الکترونیکی منطقه
۳. بازرسی محل
۴. دریافت موافقتنامه محلی از اداره خدمات الکترونیک منطقه
۵. دریافت مجوز ساخت
۶. استخدام یک بازرسی برای شرکت
۷. دریافت گواهی بازرسی از شهرداری - مرحله اول
۸. دریافت گواهی بازرسی از شهرداری - مرحله دوم
۹. دریافت گواهی بازرسی از شهرداری - مرحله سوم
۱۰. دریافت گواهی بازرسی از شهرداری - مرحله چهارم
۱۱. دریافت گواهی بازرسی از شهرداری - مرحله پنجم
۱۲. درخواست برای دریافت مجوز پایان کار
۱۳. بازرسی نهایی
۱۴. دریافت مجوز پایان کار
۱۵. دریافت اشتراک آب و فاضلاب

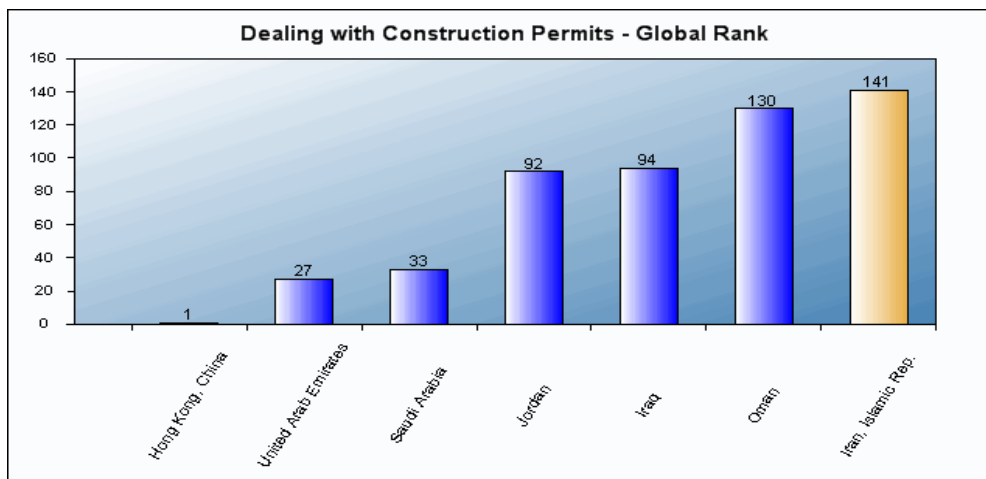

۱۶. دریافت اشتراک برق

۱۷. دریافت خط تلفن ثابت

۴. الگوبرداری مقررات مجوزهای ساخت

دریافت مجوز - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در دریافت مجوزهای ساخت: ۱۴۱

مقایسه ایران با کشورهای برتر از نظر دریافت مجوزهای ساخت

کشور / شاخص	رویه (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)
دانمارک	۶		
قطر			۰/۶
سنگاپور		۲۵	
ایران	۱۷	۳۲۲	۳۶۵/۹

مقایسه ایران با کشورهای منطقه از نظر دریافت مجوزهای ساخت

کشور / شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)
عراق	۱۴	۲۱۵	۳۹۷/۹
اردن	۱۹	۸۷	۶۹۷/۱
عمان	۱۶	۲۴۲	۴۲۷/۹
عربستان	۱۷	۹۴	۳۲/۸
امارات	۱۷	۶۴	۳۰/۷
ایران	۱۷	۳۲۲	۳۶۵/۹

استخدام نیروی کار

اقتصادهای سراسر جهان قوانین و نهادهایی برای حمایت از نیروی کار و تضمین حداقل استانداردهای زندگی برای مردم ایجاد کرده‌اند. این قوانین و نهادها چهار مؤلفه اصلی را دربر می‌گیرند که عبارتند از: اشتغال، روابط صنعتی، تأمین اجتماعی و قوانین امنیت و سلامت شغلی.

قوانین اشتغال باید زمینه را برای شکل گرفتن قراردادهای بهینه میان کارفرمایان و کارگران فراهم کنند تا کارگران را در مقابل تبعیض یا رفتارهای غیرمنصفانه کارفرمایان مصون بدارند. در این گزارش، انعطاف‌پذیری در مقررات استخدام، ساعت‌های کاری و مقررات اخراج براساس آیین‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار (ILO) بررسی شده‌اند. کشورهایی می‌توانند امتیازهای بالاتری کسب کنند که قوانین و مقررات آنها با استانداردهای اصلی ILO انطباق داشته باشد.

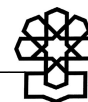
دولت‌ها در سراسر جهان با چالش برقراری توازن صحیح میان حمایت از کارگران و انعطاف‌پذیری بازار نیروی کار روبرو هستند. در کشورهای درحال توسعه، قانونگذاران در یک جنبه افراط کرده و کارفرمایان و کارگران را به سمت بخش غیررسمی سوق می‌دهند. تحلیل اقتصادهای مختلف نشان می‌دهد که اگرچه قوانین و مقررات اشتغال، عموماً دستمزد و دوره اشتغال نیروی کار شاغل را افزایش می‌دهد، اما باعث ایجاد چسبندگی در مقررات گشته و اثرات نامطلوبی ایجاد می‌کند. این اثرات شامل کم شدن ایجاد شغل، کوچک‌تر شدن حجم شرکت‌ها، کاهش سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، طولانی شدن مدت بیکاری افراد بیکار، فرسایش مهارت‌های نیروی کار فعلی و کاهش رشد بهره‌وری می‌شود.

روش‌شناسی

در این قسمت دو معیار ارائه شده است. چسبندگی شاخص اشتغال برابر است با میانگین سه زیرشاخص دشواری استخدام، چسبندگی ساعت‌های کاری و دشواری اخراج. هریک از این شاخص‌ها عددی بین ۰ تا ۱۰۰ می‌گیرند. مقدار بالاتر نشان‌دهنده چسبندگی بیشتر در قوانین است. شاخص دشواری استخدام، انعطاف‌پذیری قراردادها و نسبت حداقل دستمزد به ارزش افزوده هر کارگر را اندازه‌گیری می‌کند.

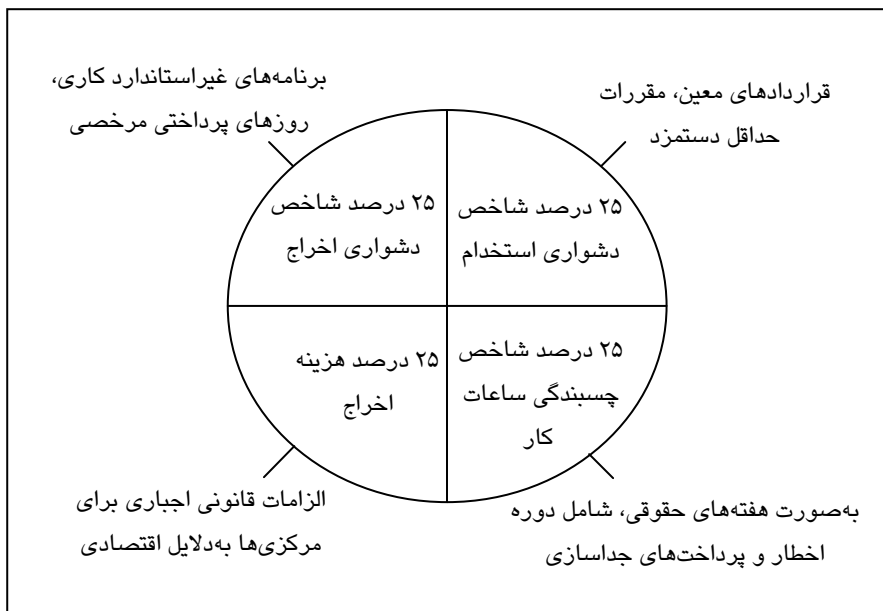
چسبندگی شاخص ساعت‌های کاری محدودیت‌های مربوط به کار شبانه و آخر هفته را پوشش می‌دهد. شاخص دشواری اخراج، مسائل حقوقی مربوط به حمایت از کارگران در مقابل اخراج، از جمله بسترها و رویه‌های قانونی اخراج (فردی و جمعی) را پوشش می‌دهد که شامل: ابلاغیه‌ها، مصوبات و اولویت‌های قوانین اخراج و استخدام می‌شود.

شاخص هزینه بیکاری، هزینه اعانه ناشی از بیکاری و هزینه ناشی از اخراج یک کارگر اضافه

را برحسب دستمزد هفتگی بیان می‌کند.

استخدام کارکنان: قواعد استخدام و اخراج و برنامه کاری

مطالعه موردی پیمایش

کسب‌وکار

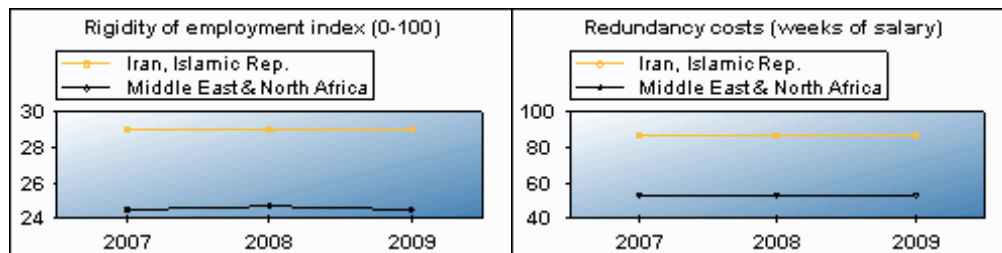
- یک شرکت با مسئولیت محدود است که در بخش تولیدی فعالیت می‌کند.
- در بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- مالکیت آن ۱۰۰ درصد داخلی است.
- نیروی انسانی آن ۶۰ نفر است.
- فرض بر این است که شرکت تابع توافقات چانه‌زنی جمعی در اقتصادهایی است که در آنها چنین توافقاتی بیش از نیمی از بخش تولیدی را پوشش داده و حتی برای بنگاه‌هایی که شریک آنها نیستند، اعمال می‌شود.

۱. داده‌های تاریخی: استخدام نیروی کار در ایران

داده‌ها	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۳۷	۱۳۷
هزینه‌های نیروی کار مازاد	۸۷	۸۷	۸۷
شاخص چسبندگی استخدام	۲۹	۲۹	۲۹

۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

۳. الگوبرداری مقررات استخدام نیروی کار

استخدام نیروی کار - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در استخدام نیروی کار: ۱۳۷

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور / شاخص	هزینه‌های نیروی کار مازاد	شاخص چسبندگی استخدام
هنگ‌کنگ، چین*	۰	
نیوزلند		۰
ایران	۲۹	۸۷

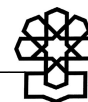
* همچنین، اقتصادهای زیر جزء اقتصادهای برتر هستند:

- شاخص چسبندگی استخدام (۱۰۰-۰): استرالیا، دارالسلام بروئنی، کویت، جزایر مارشال،

سنگاپور، لوسیا، اوگاندا، ایالات متحده.

- هزینه‌های نیروی کار مازاد (هفته‌های حقوق): دانمارک، عراق، جزایر مارشال، میکرونزی،

ایالات فدرال، پالاو، پورتوریکو، تونگو، ایالات متحده.

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	هزینه‌های نیروی کار مازاد	شاخص چسبندگی استخدام
عراق	۲۴	۰
اردن	۲۴	۴
عمان	۱۳	۴
عربستان	۱۳	۸۰
امارات	۷	۸۴
ایران	۲۹	۸۷

ثبت مالکیت

حقوق مالکیت رسمی به افزایش انتقال زمین و تشویق سرمایه‌گذاری کمک کرده و باعث دسترسی کارآفرینان به بازارهای رسمی اعتبار می‌شود. اما سهم بزرگی از مالکیت در کشورهای درحال توسعه به صورت رسمی ثبت نشده است. مالکیت غیررسمی نمی‌تواند به عنوان ضمانت در دریافت وام مورد استفاده قرار گیرد. بدین ترتیب فرصت‌های تأمین مالی برای بسیاری از کسب‌وکارها محدود می‌گردد. بسیاری از دولت‌ها به این مسئله واقف شده‌اند و برنامه‌های گسترده ثبت مالکیت را آغاز کرده‌اند. اما رسمی کردن دارایی‌ها تنها بخشی از داستان است. قسمت دشوارتر و پرهزینه، انتقال رسمی مالکیت است. این مشکل، احتمال غیررسمی شدن مالکیت‌های رسمی را افزایش می‌دهد. بنابراین حذف موانع غیرضروری پیش روی ثبت و انتقال مالکیت برای کشورهای درحال توسعه بسیار اهمیت دارد. فرآیند کارآمد ثبت مالکیت، هزینه‌های معاملاتی را کاهش داده و به رسمی شدن حقوق مالکیت کمک می‌کند. ساده بودن رویه‌های ثبت مالکیت همچنین به افزایش ضمانت حقوق مالکیت و کاهش فشار کمک می‌کند. این موضوع به همه کارآفرینان به‌ویژه زنان، جوانان و فقرا کمک می‌کند. ثروتمندان در حفاظت از حقوق مالکیت خود با مشکلات کمتری روبرو هستند. آنها می‌توانند در سیستم‌های ضمانتی سرمایه‌گذاری کنند و از مالکیت خود دفاع کنند. اما کارآفرینان کوچک توانایی این کار را ندارند. اصلاحات می‌تواند باعث تغییر این وضعیت شود.

روش‌شناسی

در این گزارش تمام مراحل رویه‌های ضروری برای یک فعال کسب‌وکار (خریدار) جهت خرید یک دارایی از فعال کسب‌وکار دیگر (فروشنده) و انتقال مالکیت ثبت شده‌اند. در اینجا مالکیت زمین و ساختمان در مجموع منتقل می‌شود و خریداران می‌توانند از مالکیت به عنوان وثیقه برای وام بانکی استفاده کنند.

حقوقدانان عرصه مالکیت محلی و دفاتر اسناد رسمی، اطلاعات مربوط به رویه‌های لازم برای

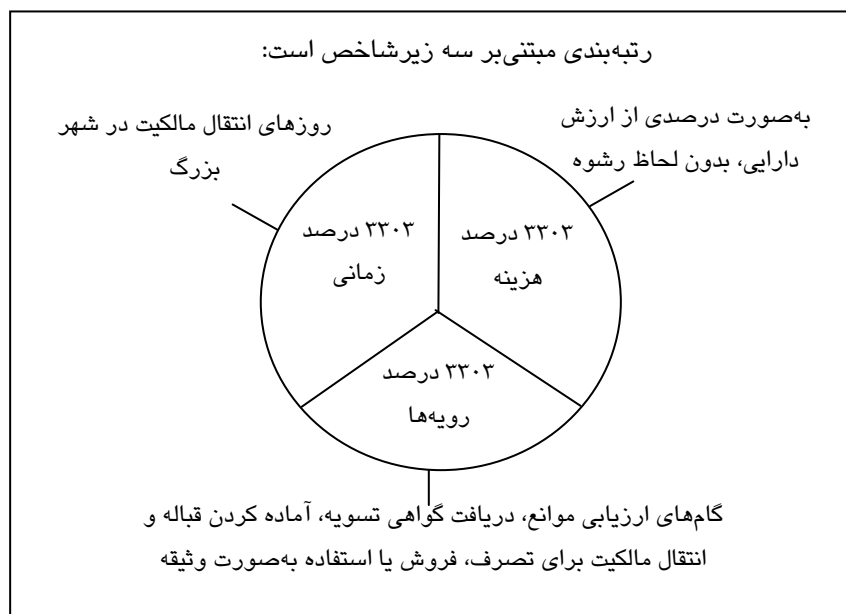

ثبت و انتقال مالکیت، هزینه و زمان لازم برای این کار را ارائه داده‌اند. براین اساس، سه شاخص مشخص شده است:

- تعداد رویه‌های لازم برای ثبت مالکیت،
- زمان لازم برای ثبت مالکیت (تعداد روز)،
- هزینه‌های رسمی برای ثبت مالکیت (به عنوان درصدی از ارزش دارایی).

ثبت مالکیت:

انتقال مالکیت بین دو شرکت محلی

مطالعه موردی پیمایش

خریدار و فروشنده

- شرکت‌های با مسئولیت محدود هستند.
- اتباع داخلی هستند و مالکیت خارجی وجود ندارد.
- در مناطق شبه‌شهری (per Urban) بزرگ‌ترین شهر تجاری مستقر هستند.
- در فعالیتهای عمومی تجاری مشارکت دارند.

دارایی

- شامل زمین و یک ساختمان با دو انبار است.
- در ناحیه تجاری شبه‌شهری بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- مساحت زمین ۵۵۷/۴ مترمربع (۶۰۰۰ پای مربع) است.

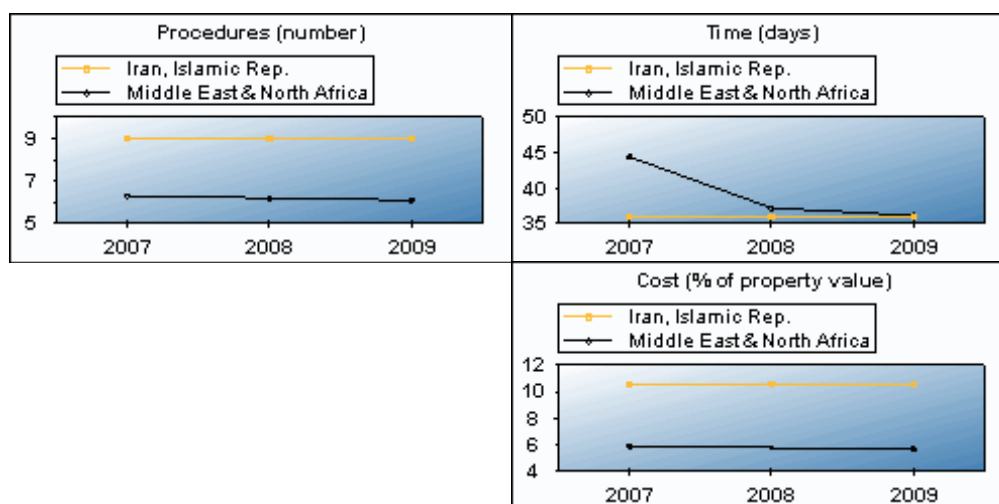

- مساحت انبار در مجموع ۹۲۹ مترمربع (۱۰۰۰ پای مربع) است.
- ارزش آن ۵۰ برابر درآمد سرانه است.
- شرکت خریدار طی ۱۰ سال گذشته مالک دارایی بوده است.
- در دفتر رسمی اسناد ثبت شده و هیچ‌گونه اختلافی بر سر آن وجود ندارد.

۱. داده‌های تاریخی: ثبت مالکیت در ایران

داده‌های ثبت مالکیت	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۵۲	۱۵۳
رویه‌ها (تعداد)	۹	۹	۹
زمان (روز)	۳۶	۳۶	۳۶
هزینه (درصدی از ارزش دارایی)	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۵

۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

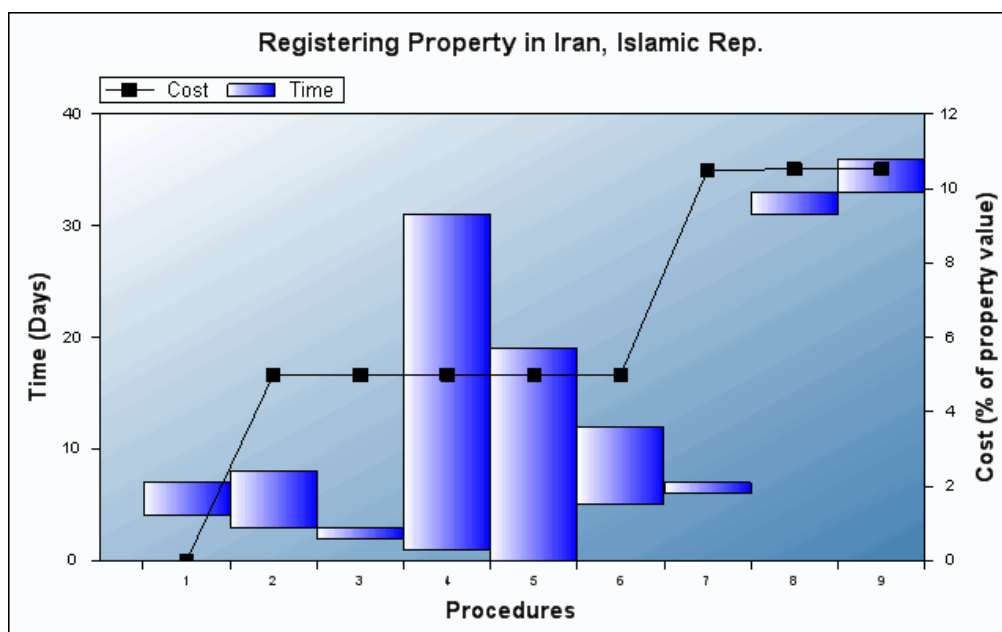

۳. مراحل ثبت مالکیت در ایران

ثبت مالکیت در ایران مستلزم ۹ رویه، ۳۶ روز و ۱۰/۵۳ درصد از ارزش دارایی است.

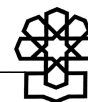

مراحل ثبت مالکیت در ایران

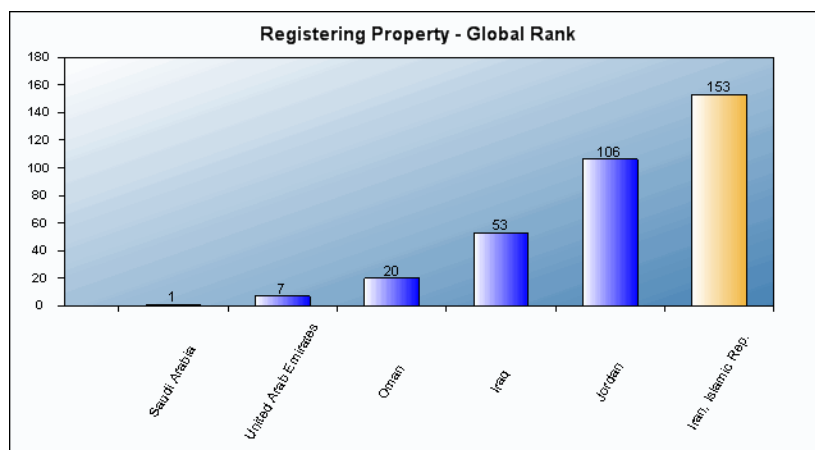
لیست رویه‌ها

۱. بررسی املاک و دایره ثبت املاک
۲. اخذ گواهی مفاد حساب مالیاتی از سازمان امور مالیاتی
۳. اخذ گواهی (تصفیه) پرداخت عوارض نوسازی از شهرداری
۴. اخذ گواهی پایان کار ساختمان
۵. اخذ گواهی اشتغال و تسویه حساب بیمه
۶. اخذ گواهی تسویه حساب تأمین اجتماعی
۷. پرداخت مالیات انتقال در بانک ملی
۸. تهیه و گواهی سند در دفتر اسناد رسمی
۹. ثبت عنوان در دایره ثبت مستغلات

۴. الگوبرداری مقررات ثبت مالکیت

ثبت مالکیت - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در ثبت مالکیت: ۱۵۳

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)
نیوزلند*		۲	
نروژ	۱		
عربستان			۰
ایران	۹	۳۶	۱۰/۵

* اقتصادهای زیر نیز جزء اقتصادهای برتر هستند:

رویه‌ها (تعداد): امارات متحده عربی

زمان (روزها): عربستان سعودی، تایلند، امارات متحده عربی

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از ارزش ملک)
عراق	۵	۸	۷/۷
اردن	۷	۲۱	۷/۵
عمان	۲	۱۶	۳
عربستان	۲	۲	۰
امارات متحده عربی	۱	۲	۲

دریافت اعتبارات

بنگاه‌ها غالباً دستیابی به اعتبارات را به‌عنوان مهمترین عامل تأثیرگذار بر عملکرد و رشد کسب‌وکار خود می‌دانند. در اینجا دو شاخص برای بررسی عملکرد بازار اعتبار مد نظر قرار گرفته‌اند. شاخص اول مربوط به دفاتر ثبت اعتبارات و شاخص دوم مربوط به حقوق قانونی قرض‌گیرنده و قرض‌دهنده است. دفاتر ثبت اعتبارات، نهادهایی هستند که اقدام به جمع‌آوری و توزیع اطلاعات اعتباری قرض‌گیرندگان کرده و می‌توانند به افزایش دستیابی به اعتبار کمک شایانی کنند. بدین‌ترتیب کارفرمایان تنها به ارتباطات شخصی خود اکتفا نکرده و به این مؤسسات مراجعه می‌کنند.

روش‌شناسی

اطلاعات اعتباری: در اینجا سه شاخص در نظر گرفته شده است.

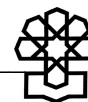
- عمق شاخص اطلاعات اعتباری، به بررسی قوانین سیستم اطلاعات اعتباری می‌پردازد. این سیستم براساس دامنه اطلاعات توزیع شده، دسترسی به اطلاعات و کیفیت اطلاعات وام‌دهی را تسهیل می‌کند.

- میزان پوشش دفاتر دولتی ثبت، که تعداد افراد و بنگاه‌ها تحت پوشش دفاتر دولتی ثبت اعتبار را به‌عنوان درصدی از جمعیت بزرگسال گزارش می‌دهد.

- میزان پوشش خصوصی ثبت، که تعداد افراد و بنگاه‌های تحت پوشش دفاتر خصوصی ثبت اعتبار را به‌عنوان درصدی از جمعیت بزرگسال گزارش می‌دهد.

حقوق قانونی وام‌دهنده و وام‌گیرنده: این شاخص درجه حمایت قوانین وثیقه و ورشکستگی از حقوق وام‌گیرندگان و وام‌دهندگان و آثار آن در تسهیل وام‌دهی را اندازه‌گیری می‌کند. در این قسمت موارد ذیل مورد توجه قرار می‌گیرد:

- آیا کسب‌وکار می‌تواند از اموال منقول به‌عنوان وثیقه استفاده کند و در عین حال، مالکیت دارایی‌ها را حفظ کند و آیا هر نهاد مالی چنین دارایی‌هایی را به‌عنوان وثیقه می‌پذیرد؟
- آیا قانون اجازه تضمین وام به اموال منقول را می‌دهد؟
- آیا وام‌دهنده می‌تواند وثیقه را تصرف و تملک کند؟
- آیا انتقال امانی مالکیت به‌عنوان جایگزین اوراق بهادار تأمینی غیرقابل تصرف میسر است؟
- آیا کلیه اشخاص حقیقی یا حقوقی و همچنین داخلی یا خارجی را شامل می‌شود؟
- چه چیزی را می‌توان به‌عنوان اوراق بهادار مورد استفاده قرار داد و آیا توصیف وثیقه به‌صورت

کلی میسر است؟

- انواع دیون و تعهدات مورد توافق شرکت‌ها و بانک‌ها چه مواردی را شامل می‌شود و توضیح و توصیف آن چگونه است؟

دریافت اعتبارات:

حقوق قانونی و اطلاعات اعتباری

مطالعه موردی پیمایش حقوق قانونی

بدهکار

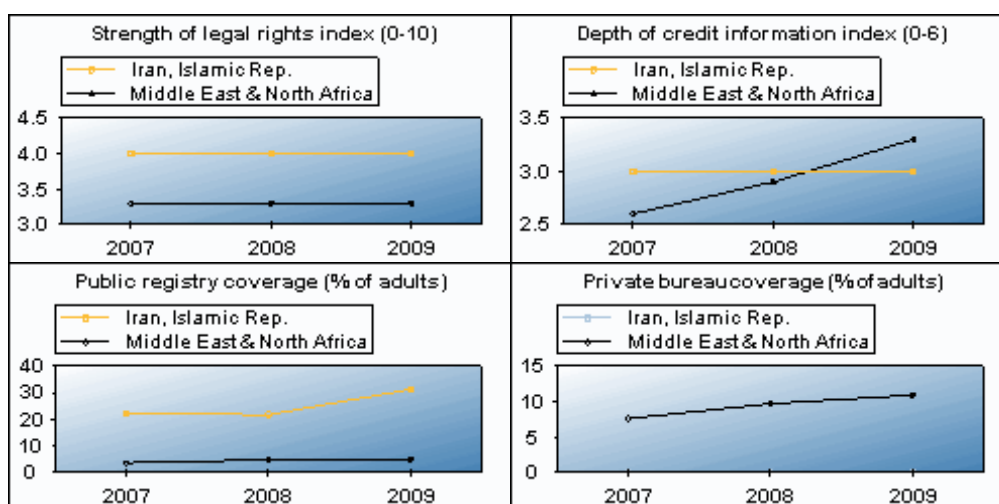
- یک شرکت خصوصی با مسئولیت محدود است.
- دفتر اصلی و تنها محل فعالیت آن در بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- از یک بانک محلی (بستانکار) ۱۰ برابر درآمد سرانه وام دریافت می‌کند.
- بستانکار و بدهکار هر دو مالکیت ۱۰۰ درصد داخلی دارند.

۱. داده‌های تاریخی: دریافت اعتبارات در ایران

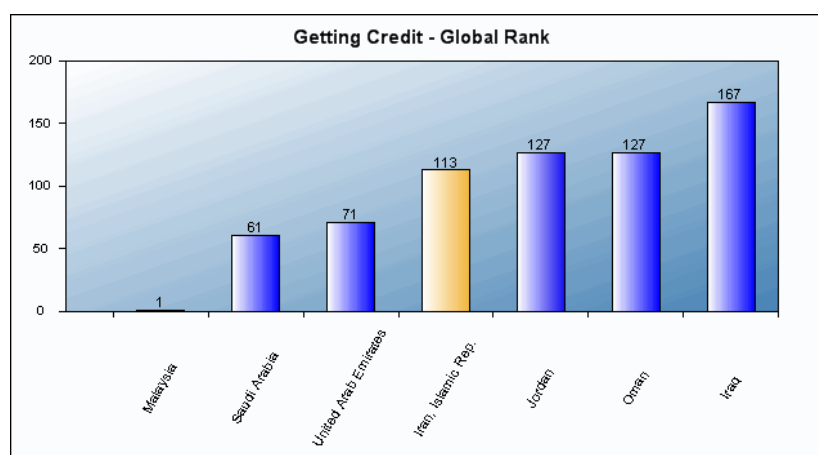
داده‌های راداندازی کسب‌وکار	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۰۹	۱۱۳
شاخص فوق حقوق قانونی (۰-۱۰)	۴	۴	۴
عمق شاخص اطلاعات اعتباری (۰-۶)	۳	۳	۳
پوشش دفاتر خصوصی ثبت (درصد از بزرگسالان)	۰	۲۱/۷	۳۱/۳
پوشش دفاتر عمومی ثبت (درصد از بزرگسالان)	۲۲/۲	۰	۰

۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

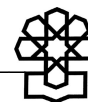

۳. الگوبرداری مقررات دریافت اعتبارات

دریافت اعتبارات-رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در دریافت اعتبارات: ۱۱۳

شاخص قوت حقوق قانونی (۱۰-۰)

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/ شاخص	شاخص قوت حقوق قانونی (۱۰-۰)	شاخص عمق اطلاعات اعتباری (۰-۶)	پوشش دفاتر عمومی ثبت (درصد از بزرگسالان)	پوشش خصوصی ثبت (درصد از بزرگسالان)
نیوزلند*				۱۰۰
پرتقال			۸۱/۳	
انگلستان		۶		
سنگاپور*	۱۰			
ایران	۴	۳	۳۱/۳	۰/۰

* اقتصادهای زیر جزء اقتصادهای برتر هستند:

شاخص قدرت حقوق قانونی (۱۰-۰): هنگ کنگ، چین، کنیا، جمهوری قرقیزستان، مالزی

پوشش دفاتر خصوصی (درصدی از بزرگسالان): آرژانتین، استرالیا، کانادا، ایسلند، ایرلند، نروژ، سوئد، بریتانیا، ایالات متحده

۲۷ کشور بالاترین شاخص اطلاعات اعتباری را دارند.

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	شاخص قوت حقوق قانونی	شاخص عمق اطلاعات اعتباری	پوشش دفاتر عمومی ثبت	پوشش خصوصی ثبت
عراق	۳	۰	۰/۰	۰/۰
اردن	۴	۲	۱	۰/۰
عمان	۴	۲	۱۷	۰/۰
عربستان	۴	۶	۰/۰	۱۷/۹
امارات	۴	۵	۷/۳	۱۲/۶

حمایت از سرمایه‌گذاران

شرکت از طریق وام بانکی یا جذب سرمایه‌گذار، اقدام به افزایش سرمایه مورد نیاز برای رشد می‌کند. فروش سهام به شرکت‌ها اجازه می‌دهد بدون نیاز به ارائه وثیقه و بازپرداخت وام‌های بانکی، توسعه پیدا کنند. با وجود این سرمایه‌گذاران نگران پول‌های خود هستند و همواره به دنبال قوانینی برای حمایت از خود هستند. مطالعات نشان می‌دهند که وجود قوانین و مقررات حمایت از سرمایه‌گذاران، ۷۳ درصد از تصمیمات مربوط به سرمایه‌گذاری را توجیه می‌کند. در مقابل، ویژگی‌های شرکت تنها بین ۴ تا ۲۲ درصد از تصمیمات سرمایه‌گذاری را توضیح می‌دهد. حمایت‌های ویژه از سهامداران اقلیت، با مسئله بزرگتر و فعال‌تر بودن بازارهای سهام در ارتباط است. بنابراین، دولت‌ها و کسب‌وکارها همواره به

دنبال انجام اصلاحاتی برای تقویت حمایت از سرمایه‌گذاران هستند.

روش‌شناسی

پروژه کسب‌وکار به بررسی حقوق سهامداران اقلیت در شرکت‌های سهامی عام و میزان حمایت‌های قانونی و اجرایی از این حقوق می‌پردازد.

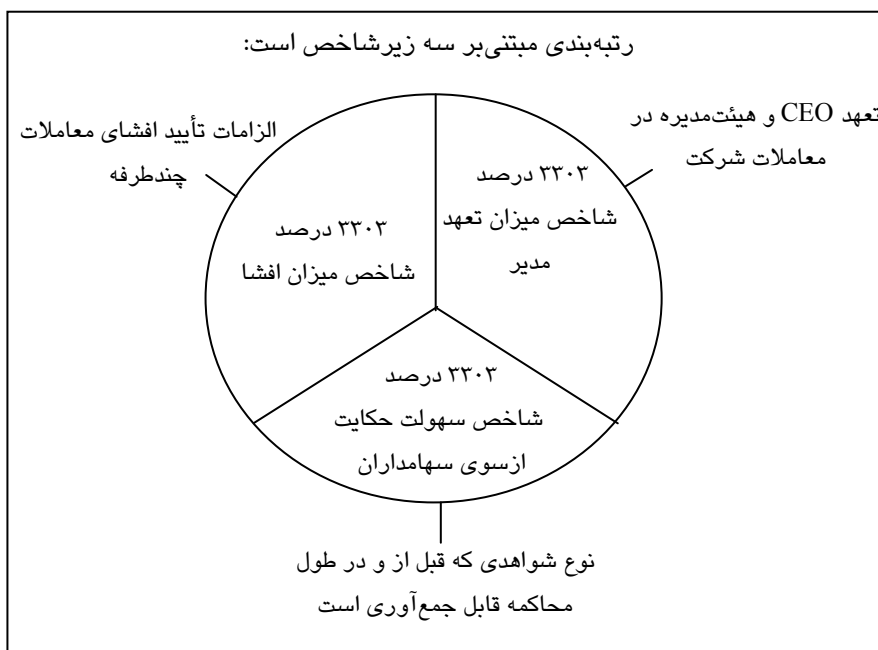
تمرکز این شاخص بر معاملات مدیران شرکت با شرکت و به عبارت دیگر معاملاتی است که در آنها منافع مدیران با منافع شرکت در تعارض است و اینکه سهامداران اقلیت تا چه حد می‌توانند در برابر چنین معاملاتی از حقوق خود دفاع کنند.

حقوق سهامداران اقلیت با توجه به سه شاخص فرعی زیر بررسی می‌شود:

- افشای اطلاعات معاملات شرکت به‌ویژه معاملات مدیران با خود و معاملات مرتبط با مدیران،
- مسئولیت مدیران در قبال معاملات شرکت،
- سهولت شکایت از سوی سهامداران.

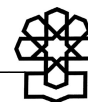
حمایت از سرمایه‌گذاران:

حقوق سهامداران اقلیت در معاملات

مطالعه موردی پیمایش

برای قابل مقایسه بودن اطلاعات در کشورهای مختلف، فرضیه‌ای در رابطه با وقوع یک معامله میان دو شرکت، طرفین معامله، مورد معامله و روند انجام آن طرح شده است. مدیر شرکت شخصی به نام آقای جیمز است که معامله‌ای میان دو شرکت (سهامی عام و شرکت غیرسهامی)

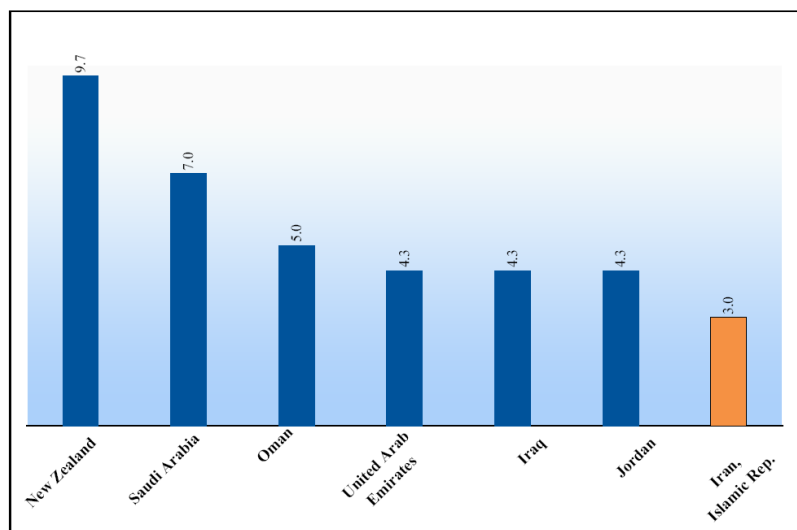

انجام می‌دهد. آقای جیمز که در هر دو شرکت سهامدار است با انجام این معامله سود زیادی را نصیب خود کرده و به شرکت خریدار زیان وارد می‌کند. معامله مفروض قانونی است و کلیه مجوزها و تأییدیه‌های لازم اخذ شده است. معامله به صورت مخفیانه انجام نشده و اطلاعات آن پس از معامله افشا شده است.

۱. داده‌های تاریخی: حمایت از سرمایه‌گذاران در ایران

داده‌های راه‌اندازی کسب‌وکار	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۶۴	۱۶۵
شاخص میزان حمایت از سرمایه‌گذاران (۰ تا ۱۰)	۲	۳	۳

۲. مقایسه ایران با کشورهای منتخب و برتر در حمایت از سرمایه‌گذاران

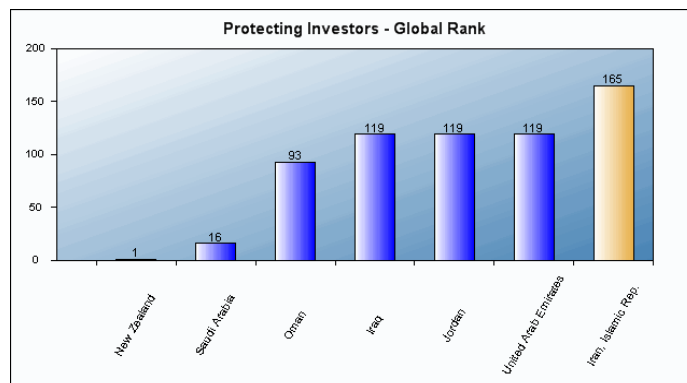

توجه: امتیاز بالاتر نشان‌دهنده حمایت بیشتر از سرمایه‌گذار است.

۳. الگوبرداری مقررات حمایت از سرمایه‌گذاران

حمایت از سرمایه‌گذار - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در حمایت از سرمایه‌گذاران: ۱۶۵

مقایسه ایران با کشورهای برتر

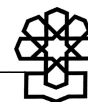
کشور/ شاخص	شاخص قدرت حمایت از سرمایه‌گذار (۰ تا ۱۰)
دانمارک	۹/۷
ایران	۳

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	قدرت شاخص حمایت از سرمایه‌گذار (۰ تا ۱۰)
عراق	۴/۳
اردن	۴/۳
عمان	۵
عربستان	۷
امارات	۴/۳

پرداخت مالیات

این شاخص تمام انواع مالیات‌ها و پرداخت‌های اجباری به دولت و صندوق‌های بازنشستگی که در حساب‌های شرکت منعکس می‌شود و بر درآمدهای اظهار شده مؤثر است را محاسبه می‌کند. مالیات بر ارزش افزوده در حساب‌ها منعکس نمی‌شود اما مراحمی را بر شرکت تحمیل می‌کند. هدف از تدوین این شاخص، ارزیابی تعداد مراحل، مدت زمان مورد نیاز برای پرداخت و نرخ کلی هزینه است.

روش‌شناسی

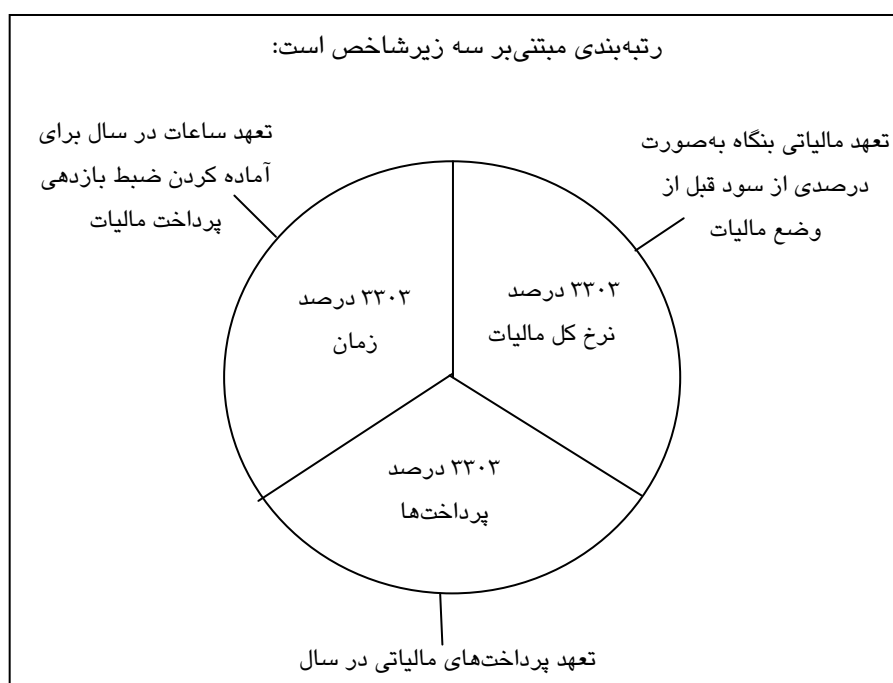
مرحله: تعداد دفعات مراجعه برای پرداخت مالیات، حقوق بیمه، بازنشستگی و به دستگاه‌های ذیربط.

زمان: تعداد ساعات صرف شده در یک سال برای آماده‌سازی مدارک و بایگانی تمام اسناد مرتبط با مراحل مختلف.

نرخ کل مالیات (هزینه): تمام مبالغ پرداخت شده اجباری مطابق قوانین در سال دوم فعالیت.

پرداخت مالیات:

نظارت مالیاتی برای یک شرکت تولیدی محلی

مطالعه موردی پیمایش

• شرکت پرداخت‌کننده مالیات یک کسب‌وکار با اندازه متوسط است که فعالیت خود را سال گذشته آغاز کرده است. در این گزارش سؤالاتی از مؤدیان مالیاتی ۱۸۳ کشور پرسیده شده تا وضعیت مالی شرکت پرداخت‌کننده مالیات و فهرست معاملات انجام شده توسط شرکت طی یک سال بررسی شود. سؤالات اصلی در مورد میزان مالیات، اجباری بودن و فرآیندهای پرداخت مالیات بوده است.

• مالیات‌ها و اجباری بودن پرداخت در تمامی سطوح دولت از جمله مالیات بر درآمد شرکتی، مالیات بر حجم معاملات، مالیات نیروی کار و کمک‌های پرداخت شده توسط شرکت (شامل کمک

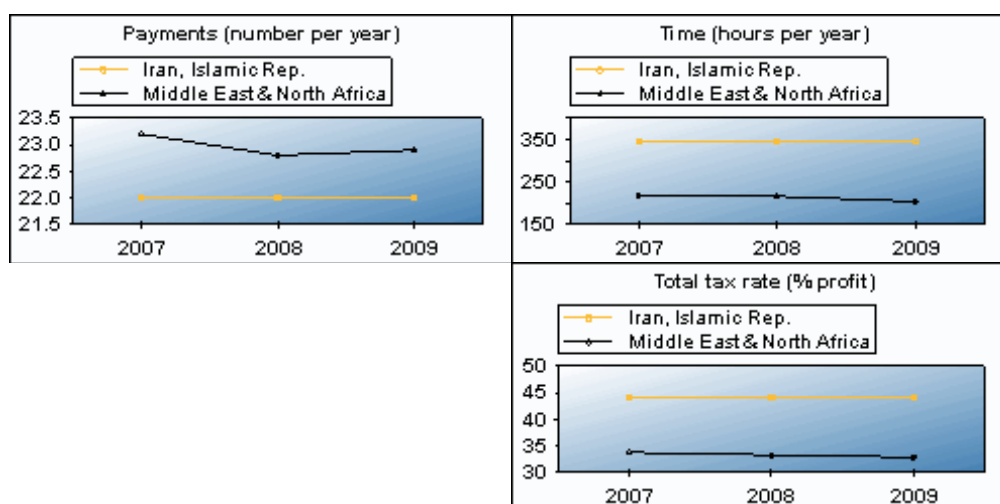

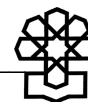
اجباری به صندوق‌های بیمه و بازنشستگی)، مالیات بر دارایی و انتقال آن، مالیات بر سود سهام، مالیات بر اضافه ارزش سرمایه، مالیات بر معاملات مالی و اندازه‌گیری شده است.

۱. داده‌های تاریخی: پرداخت مالیات در ایران

داده‌های پرداخت مالیات	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۰۷	۱۱۷
نرخ کل مالیات (درصد از سود)	۴۴/۲	۴۴/۲	۴۴/۲
پرداخت‌ها (تعداد در سال)	۲۲	۲۲	۲۲
زمان (ساعت در سال)	۳۴۴	۳۴۴	۳۴۴

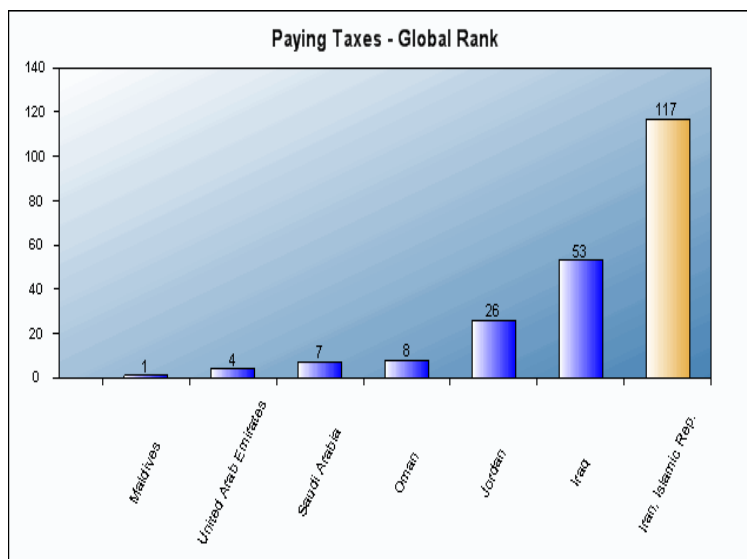
۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

۳. الگوبرداری مقررات پرداخت مالیات

پرداخت مالیات - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در پرداخت مالیات: ۱۱۷

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/ شاخص	پرداخت (تعداد در سال)	زمان (ساعت در سال)	نرخ مالیات (درصد سود)
مالدیو*	۱	۰	۰/۲
تیمور شرقی			
ایران	۲۲	۳۴۴	۴۴/۲

* اقتصادهای زیر نیز جزء اقتصادهای برتر هستند:

پرداخت‌ها (تعداد در سال): قطر

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	پرداخت‌ها (تعداد در سال)	زمان (ساعت در سال)	نرخ مالیات (درصد سود)
عراق	۱۳	۳۱۲	۲۸/۴
اردن	۲۶	۱۰۱	۳۱/۱
عمان	۱۴	۶۲	۲۱/۶
عربستان	۱۴	۷۹	۱۴/۵
امارات	۱۴	۱۲	۱۴/۱

تجارت فرامرزی

این شاخص کلیه مراحل الزامی برای صادرات و واردات محموله استاندارد کالا، از طریق حمل و نقل دریایی را گردآوری می‌کند.

کلیه مراحل اداری واردات و صادرات کالا (از توافق پیمانکار گرفته تا حمل کالا) و نیز زمان و هزینه انجام امور، ثبت و ضبط می‌شود. علاوه بر آن، کلیه اسناد و مدارک لازم برای تصفیه حساب کالای مبادله شده بین مرزها ثبت و ضبط می‌شود.

روش‌شناسی

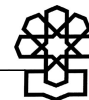
زمان براساس روزهای تقویمی ثبت می‌شود. محاسبه زمان یک مرحله، از شروع تا تکمیل آن مرحله است.

• فرض می‌شود که نه واردکننده و نه صادرکننده زمان را تلف نمی‌کنند و هر کدام خود را متعهد می‌دانند تا مراحل را بدون تأخیر انجام دهند.

- فرآیندهایی را که می‌توان به‌طور موازی انجام داد، همزمان محسوب می‌شوند.
- زمان انتظار بین مراحل (به‌عنوان مثال حین تخلیه بار) در اندازه‌گیری لحاظ می‌شود.
- هزینه براساس مبالغ قابل پرداخت برای یک کانتینر ۲۰ فوتی، با دلار آمریکا محاسبه می‌شود.
- کلیه هزینه‌های مرتبط با تکمیل مراحل و فرآیندها برای واردات و یا صادرات کالاها، درج می‌شوند که شامل: هزینه تهیه اسناد و مدارک، هزینه‌های اداری برای اخذ مفاصاحساب گمرکی و کنترل فنی، هزینه‌های پایانه‌ها و حمل و نقل درون‌شهری است.
- هزینه‌های مورد محاسبه شامل تعرفه‌ها یا مالیات‌های تجاری نمی‌باشند فقط هزینه‌های اداری ثبت می‌شود.

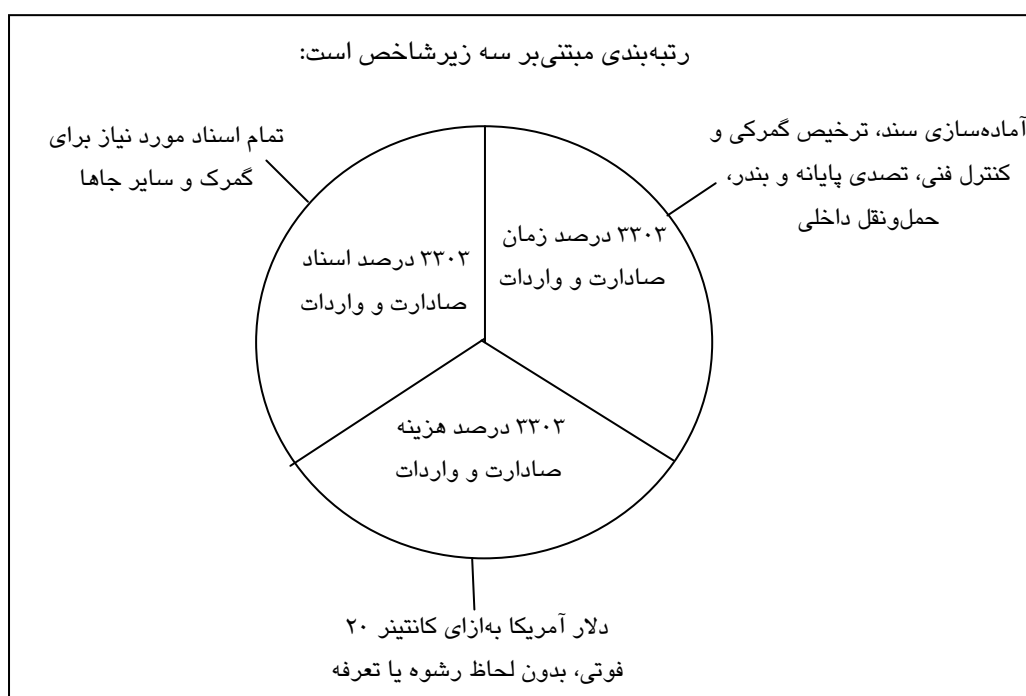
- کلیه اسناد و مدارک لازم برای صادرات و واردات کالا ثبت و ضبط می‌شوند.
- چنین فرض می‌شود که قرارداد قبلاً مورد توافق قرار گرفته و توسط هر دو طرف امضا شده است.
- اسناد عبارتند از: اسناد بانکی، اعلامیه گمرکی و اسناد مفاصاحساب، اسناد بندری، مجوزهای ورود و سایر اسناد و مدارک رسمی که بین طرفین ذیربط مبادله می‌شود.
- مدارکی که همزمان تکمیل و ایجاد می‌شوند، در حکم اسناد مجزایی تلقی می‌شوند که در یک مدت زمان معین تکمیل شده‌اند.

- کالای تجاری به‌صورت محموله خشک، در کانتینرهای ۲۰ فوتی کاملاً پر ارسال می‌شود.
- خطرناک نبوده، مصرف نظامی ندارد.

- نیاز به امکانات سردخانه‌ای یا محیط‌های خاص ندارد.
- نیاز به شرایط امنیتی یا بهداشتی خاص، بیش از آنچه در استانداردهای بین‌المللی پذیرفته شده، ندارد.

تجارت فرامرزی: صادرات و واردات از طریق حمل‌ونقل اقیانوسی

مطالعه موردی پیمایشی

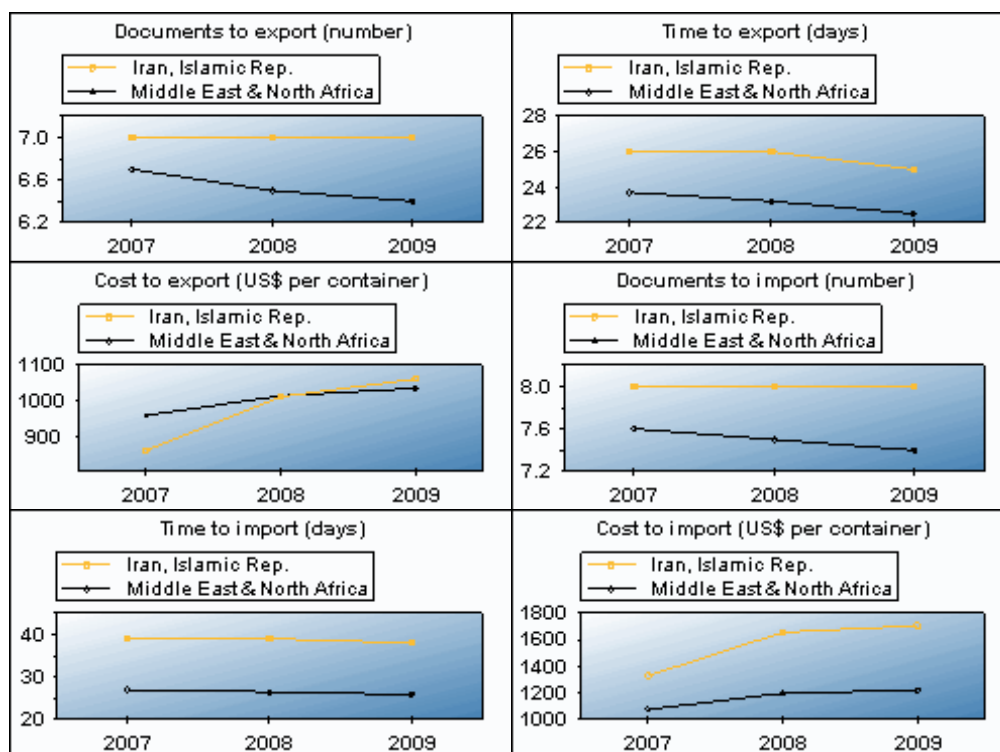
- برای قابل مقایسه بودن اطلاعات در کشورهای مختلف فروض متعددی در مورد کسب‌وکارها صورت گرفته است.
- اندازه کسب‌وکار متوسط است.
- ۶۰ نفر در کسب‌وکار استخدام شده‌اند.
- کسب‌وکار در ناحیه شبه‌شهری (Per urban) بزرگ‌ترین شهر تجاری واقع است.
- کسب‌وکار یک شرکت خصوصی با مسئولیت محدود است که براساس قوانین و مقررات تجاری آن کشور مربوط ثبت شده عمل می‌کند.

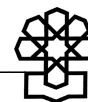

۱. داده‌های تاریخی: تجارت فرامرزی در ایران

داده‌های تجارت فرامرزی	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۳۲	۱۳۴
هزینه صادرات (دلار به‌ازای هر کانتینر)	۸۶۰	۱۰۱۱	۱۰۶۱
هزینه واردات (دلار به‌ازای هر کانتینر)	۱۳۳۰	۱۶۵۶	۱۷۰۶
اسناد مورد نیاز برای صادرات (تعداد)	۷	۷	۷
اسناد مورد نیاز برای واردات (تعداد)	۸	۸	۸
زمان مورد نیاز برای صادرات (روز)	۲۶	۲۶	۲۵
زمان مورد نیاز برای واردات (روز)	۳۹	۳۹	۳۸

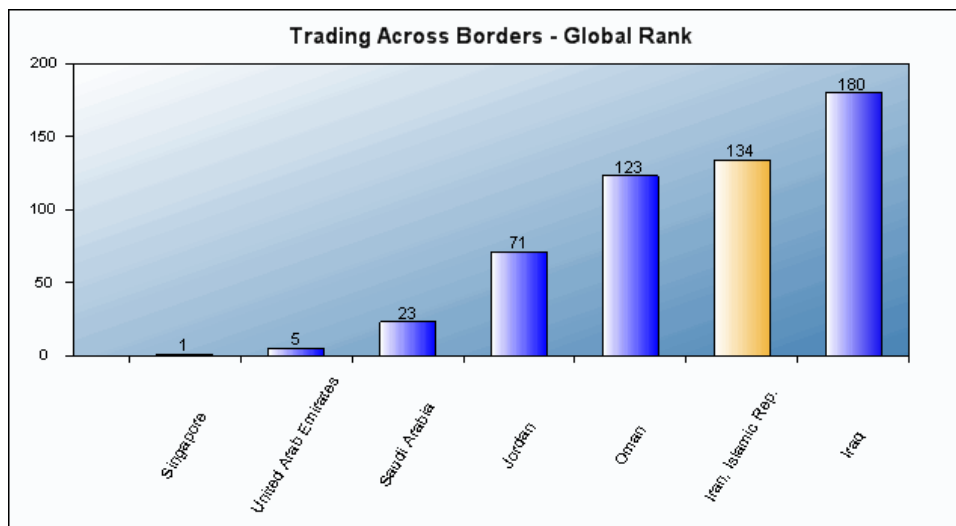
۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

۳. الگوبرداری مقررات تجارت فرامرزی

تجارت فرامرزی - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در تجارت فرامرزی: ۱۳۴

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/شاخص	اسناد مورد نیاز برای صادرات (تعداد)	زمان مورد نیاز برای صادرات (روز)	هزینه صادرات (دلار به‌ازای هر کانتینر)	اسناد مورد نیاز برای واردات (تعداد)	زمان مورد نیاز برای واردات (روز)	هزینه واردات (دلار به‌ازای هر کانتینر)
دانمارک*	۵					
فرانسه	۲			۲		
مالزی			۴۵۰			
سنگاپور					۳	۴۳۹

* اقتصادهای زیر نیز جزء اقتصادهای برتر هستند:

زمان صادرات (روز): استونی

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/شاخص	اسناد مورد نیاز برای صادرات (تعداد)	زمان مورد نیاز برای صادرات (روز)	هزینه صادرات (دلار به‌ازای هر کانتینر)	اسناد مورد نیاز برای واردات (تعداد)	زمان مورد نیاز برای واردات (روز)	هزینه واردات (دلار به‌ازای هر کانتینر)
عراق	۱۰	۱۰۲	۳۹۰۰	۱۰	۱۰۱	۳۹۰۰
اردن	۷	۱۷	۷۳۰	۷	۱۹	۱۲۹۰
عمان	۱۰	۲۲	۸۲۱	۱۰	۲۶	۱۰۳۷
عربستان	۵	۱۷	۶۸۱	۵	۱۸	۶۷۸
امارات متحده عربی	۴	۸	۵۹۳	۵	۹	۵۷۹
ایران	۷	۲۵	۱۰۶۱	۸	۳۸	۱۷۰۶

اجرای قراردادهای

پروژه کسب و کار به بررسی کارآمدی سیستم قضایی یک کشور در حل و فصل اختلافات تجاری می‌پردازد. این پروژه زمان، هزینه و تعداد مراحل مورد نیاز برای رسیدگی به یک دعوی، صدور رأی در مورد آن و اجرای رأی صادره را مورد بررسی قرار می‌دهد. اطلاعات این شاخص از طریق بررسی قوانین آیین دادرسی مدنی و دیگر قوانین مربوط به آیین رسیدگی در دادگاه‌ها و پرسشنامه‌هایی که توسط حقوقدانان محلی متخصص در این زمینه تکمیل شده، گردآوری شده است.

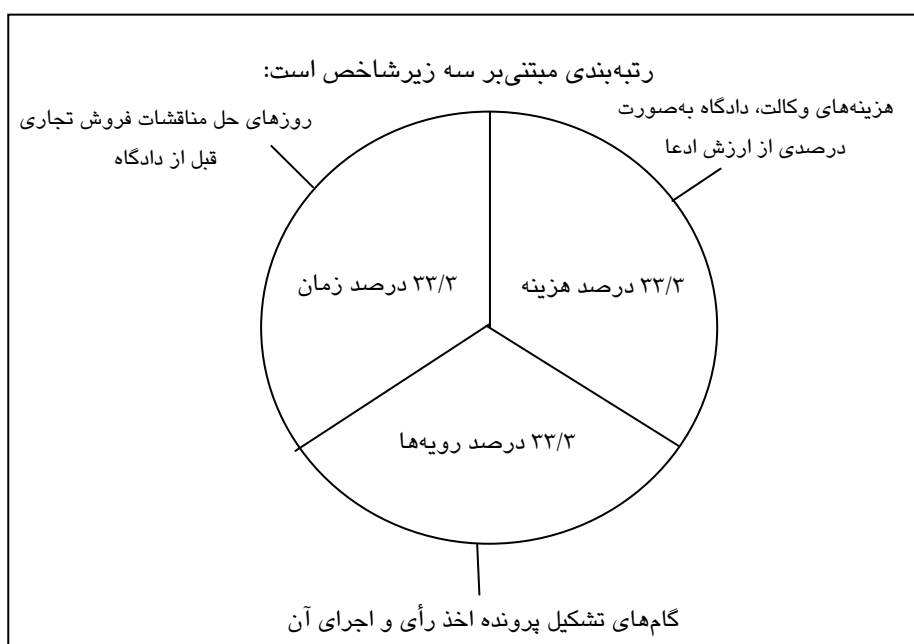
روش‌شناسی

زمان: بر مبنای روزهای تقویم و از تاریخی که خواهان دادخواست خود را در دادگاه ثبت می‌کند تا زمان اجرای رأی محاسبه می‌شود.

هزینه: به عنوان درصدی از خواسته محاسبه شده و شامل هزینه‌های رسمی مانند: ابطال تمبر، دستمزد وکلا و مشاوران حقوقی، هزینه کارشناس و هزینه اجرای رأی می‌باشد.

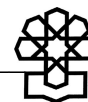
مرحله: مراحل مختلف رسیدگی، صدور و اجرای رأی صادره.

اجرای قراردادهای: حل یک مناقشه تجاری از طریق دادگاه‌ها

مطالعه موردی پیمایش

• برای قابل مقایسه بودن اطلاعات در کشورهای مختلف فرضیه‌ای در رابطه با وقوع یک اختلاف میان

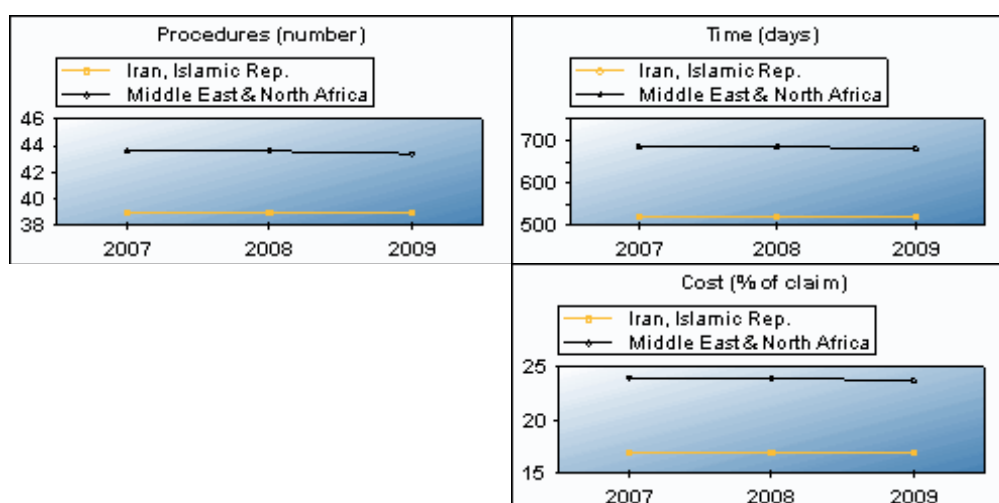

- دو تاجر و ارجاع آن به محاکم دادگستری و روند رسیدگی به این دعوی فرضی مطرح شده است.
- آیین رسیدگی عبارت است از هرگونه تعامل میان طرفین یا میان طرفین با دادگاه یا مسئولین آن.
 - دعوی فرضی مربوط به یک معامله قانونی است که در پرجمعیت‌ترین شهر تجاری اتفاق می‌افتد.
 - تاجر فروشنده، کالاهایی را به تاجر خریدار می‌فروشد. خریدار از پرداخت بهای کالا خودداری کرده و مدعی می‌شود کالاها کیفیت لازم را ندارند.
 - ارزش دعوی مطروحه ۲ برابر درآمد سرانه کشور است و دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به دعاوی تجاری با ارزش دو برابر درآمد سرانه را دارد، به اختلاف رسیدگی می‌شود.
 - برای اظهارنظر در مورد کیفیت کالا کارشناس منصوب می‌شود.
 - دادگاه به نفع تاجر فروشنده رأی می‌دهد و تاجر خریدار باید قیمت کالا را بپردازد.
 - تاجر خریدار از رأی صادره تجدیدنظرخواهی نمی‌کند و رأی نهایی می‌شود.
 - فروشنده کلیه اقدامات لازم را برای اجرای سریع رأی دادگاه انجام می‌دهد و پول وی به روش فروش اموال منقول خریدار از طریق مزایده عمومی تأمین می‌شود.

۱. داده‌های تاریخی: اجرای قراردادهای ایران

داده‌های اجرای قرارداد	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار ۲۰۱۰
رتبه	–	۵۴	۵۳
رویه (تعداد)	۳۹	۳۹	۳۹
زمان (روز)	۵۲۰	۵۲۰	۵۲۰
هزینه (درصد عمومی)	۱۷	۱۷	۱۷

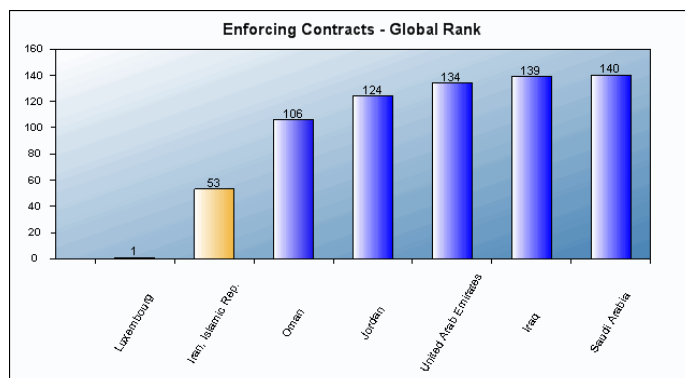
۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

۳. الگوبرداری مقررات اجرای قراردادها

اجرای قراردادها - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در اجرای قراردادها: ۵۳

مقایسه ایران با کشورهای برتر

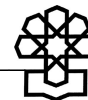
کشور/ شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از مطالبه)
بوتان			۰/۱
ایرلند	۲۰		
سنگاپور		۱۵۰	
ایران	۳۹	۵۲۰	۱۷/۰

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	رویه‌ها (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از دعوی)
عراق	۵۱	۵۲۰	۲۷/۳
اردن	۳۸	۶۸۹	۳۱/۲
عمان	۵۱	۵۹۸	۱۳/۵
عربستان	۴۳	۶۳۵	۲۷/۵
امارات	۴۹	۵۳۷	۲۶/۲

خاتمه کسب‌وکار

شاخص خاتمه کسب‌وکار، به بررسی یک شرکت داخلی می‌پردازد که پس از اعلام ورشکستگی، برای طی فرآیند قانونی و تسویه بدهی‌های معوقه و در نهایت تعطیلی شرکت می‌باید هزینه‌هایی را پرداخت کند. شرکت مذکور دارای بستانکارانی است که به‌منظور وصول مطالبات معوق خود، باید متحمل خسارت ناشی از زمان طولانی تسویه شوند.

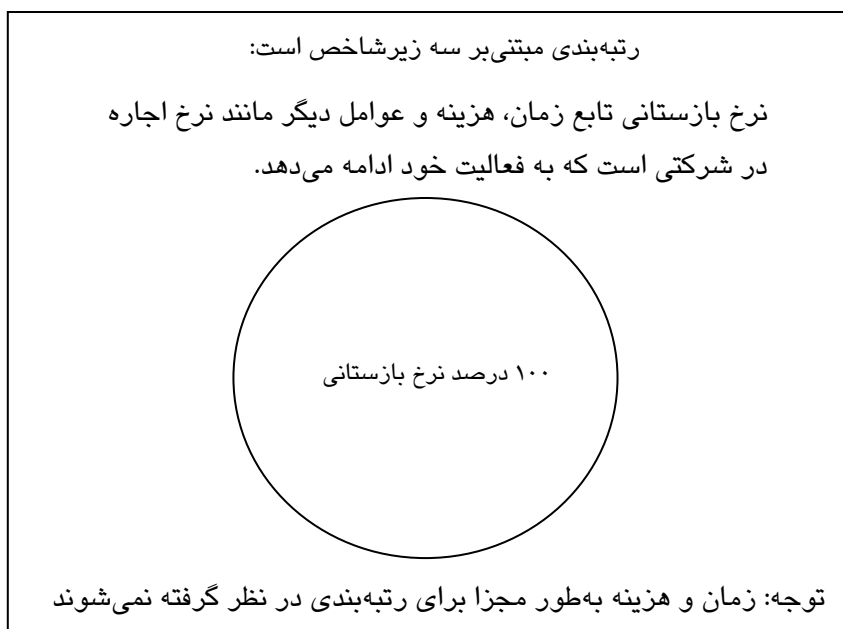
این شاخص نحوه دسترسی سریع‌تر بستانکاران به مطالبات خود از شرکت ورشکسته را بررسی می‌کنند. در این شاخص مدت زمان سپری شده، هزینه‌های قانونی مرتبط و پیامدهای ورشکستگی در اقتصاد یک کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد.

روش‌شناسی

زمان: مدت زمان مورد نیاز برای تسویه کامل بدهی‌ها و مطالبات شرکت ورشکسته و خاتمه فرآیند.
هزینه: عبارت است از هزینه دادخواهی و سایر هزینه‌های قابل پرداخت.
نرخ بازستانی: درصدی از مطالبات است که توسط بستانکاران شرکت ورشکسته قابل وصول است.

خاتمه کسب‌وکار:

زمان، هزینه و پیامد ورشکستگی یک شرکت محلی

مطالعه موردی پیمایش

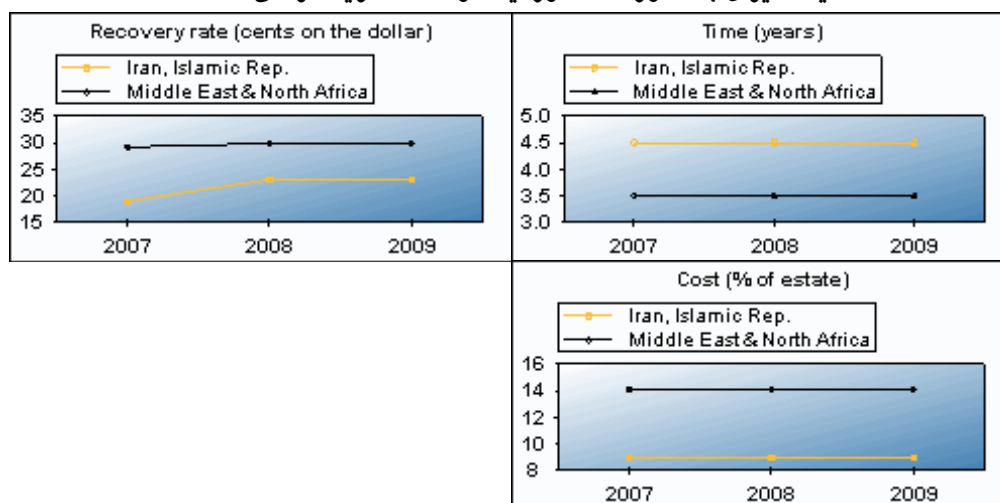
- مالکیت شرکت داخلی است.
- شرکت دارای مسئولیت محدود بوده و در بزرگ‌ترین شهر تجاری، یک هتل دارد.
- شرکت ۲۰۱ نفر نیروی انسانی دارد. یک نفر بستانکار تضمین شده و ۵۰ نفر بستانکار بدون ضمانت هستند.

۱. داده‌های تاریخی: خاتمه کسب‌وکار در ایران

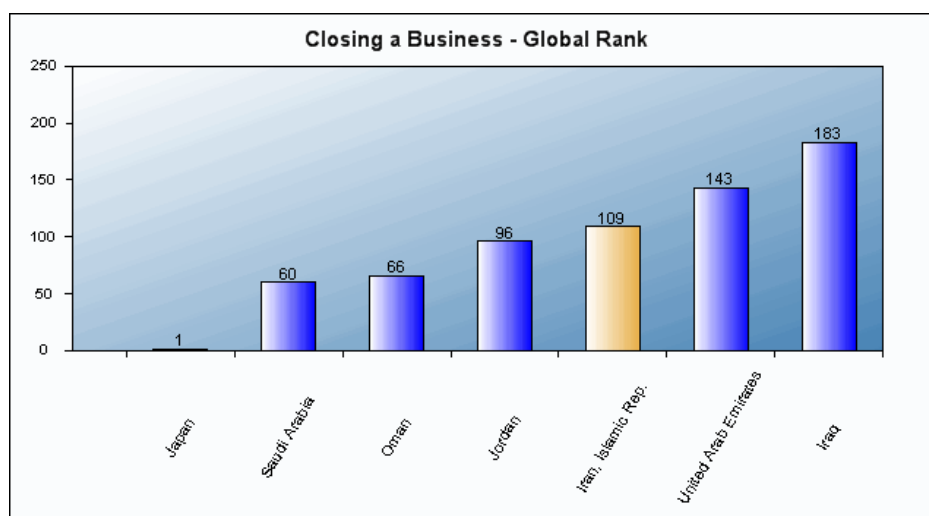
داده‌های فاقد کسب‌وکار	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۰۸	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۰۹	سهولت کسب‌وکار سال ۲۰۱۰
رتبه	-	۱۰۹	۱۰۹
زمان (سال)	۴/۵	۴/۵	۴/۵
هزینه (درصد از ارزش ملک)	۹	۹	۹
نرخ بازستانی (سنت از هر دلار)	۱۹	۲۳/۱	۲۳/۱

۲. مقایسه ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا در طی سه سال گذشته

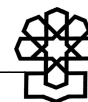

۳. الگوبرداری مقررات خاتمه کسب‌وکار

خاتمه کسب‌وکار - رتبه‌بندی جهانی

رتبه ایران در خاتمه کسب‌وکار: ۱۰۹

مقایسه ایران با کشورهای برتر

کشور/ شاخص	نرخ بازستانی (سنت از هر دلار)	زمان (سال)	هزینه (درصدی از ملک)
ایرلند		۰/۴	
ژاپن	۹۲/۵		
سنگاپور*			۱
ایران	۲۳/۱	۴/۵	۹

* اقتصادهای زیر نیز جزء اقتصادهای برتر هستند:

هزینه (درصد از ارزش ملک): کلمبیا، کویت، نروژ

مقایسه ایران با کشورهای منطقه

کشور/ شاخص	رویه (تعداد)	زمان (روز)	هزینه (درصدی از درآمد سرانه)
عراق	۰/۰	بدون عمل	بدون عمل
اردن	۲۷/۳	۴/۳	۹
عمان	۳۵/۱	۴/۰	۴
عربستان	۳۷/۵	۱/۵	۲۲
امارات متحده عربی	۱۰/۲	۵/۱	۳۰

اصلاحات سهولت کسب و کار در سال ۲۰۱۰

تعداد اصلاحات سهولت کسب و کار در سال ۲۰۱۰

رتبه	کشور	راه اندازی کسب و کار	دریافت مجوزها	استخدام کارکنان	ثبت مالکیت	دریافت اعتبارات	حمایت از سرمایه گذاران	پرداخت مالیات	تجارت فرامرزی	انعقاد قراردادهای	خاتمه فعالیت	تعداد کل اصلاحات
۱	رواندا	+		+	+	+	+		+		+	۷
۲	قرقیزستان	+	+	+	+	+		+	+			۷
۳	مقدونیه	+	+	+	+	+	+					۷
۴	بلاروس	+	+	+	+			+	+			۶
۵	امارات	+	+						+			۳
۶	مولداوی	+			+			+				۳
۷	کلمبیا	+	+		+	+	+	+	+		+	۸
۸	تاجیکستان	+	+		-	+	+				+	۵
۹	مصر	+	+			+				+		۴
۱۰	لیبریا	+	+									۳
۱۱	ایران	+	+					+	+			۴
۱۲	عراق											
۱۳	عمان	+						+				۲
۱۴	عربستان	+	+									۲
۱۵	اردن	+	+	+	+			+	+	+		۶

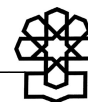
+: اصلاحات مثبت

-: اصلاحات منفی

توجه: اقتصاد ما براساس تعداد تأثیر اصلاحات رتبه بندی می شوند. سهولت کسب و کار، اقتصادهایی را انتخاب می کند که در ۳ یا بیش از سه موضوع سهولت کسب و کار اصلاح داشته باشند. دوم اینکه، این اقتصادها براساس افزایش در رتبه در سهولت انجام کسب و کار نسبت به سال قبل رتبه بندی می شوند. هر چه بهبود بزرگتر باشد، رتبه بندی به عنوان اصلاحگر بالاتر خواهد بود.

بلاروس	بلاروس با ساده کردن فرآیندهای تصویب، دریافت مجوز ساخت و ساز را آسان کرده است. استفاده از سیستم‌های الکترونیک، پرداخت مالیات را راحت‌تر کرده است. این درحالی است که پیش از این زمان و تعداد پرداخت‌های مالیاتی، بار سنگینی بر دوش کسب‌وکارها بود. ثبت مالکیت به روند رو به بهبود خود ادامه می‌دهد: فرآیند ثبت در دفاتر اسناد سریع‌تر شده و محدودیت‌های اضافی درحال حذف شدن هستند. با حذف شرط داشتن حداقل سرمایه، محدود کردن نقش دفاتر اسناد و حذف لزوم تصویب مهر شرکت، راه‌اندازی کسب‌وکار در بلاروس مبتنی بر ریسک و بهبود فعالیت‌های بین مرزی، باعث کاهش زمان ترانزیت تجاری شده است.
کلمبیا	کلمبیا در ادامه تلاش خود برای کنترل موضوع ورشکستگی، قوانین متعددی را تصویب کرده است؛ دولت با راه‌اندازی سیستم الکترونیک تأیید اسناد و تصویب قوانین جدید در مورد پروژه‌های ساختمانی، فرآیند دریافت مجوز ساخت و ساز را تسهیل کرده است. ازسوی دیگر، تصویب قوانین جدید در مورد افشای اطلاعات اعتباری و الزام ارائه‌دهندگان اعتبار به ارائه مشاوره و اطلاعات مربوط به سهام باعث بهبود دسترسی به اعتبارات شده است. کاهش برخی از پرداخت‌ها و راه‌اندازی سیستم الکترونیکی، باعث کاهش بار زمانی و هزینه مالیات شده است. اصلاح قانون شرکت‌ها باعث حمایت بیشتر از سرمایه‌گذاران در مقابل تخلفات مدیران شده است. ثبت املاک با راه‌اندازی سیستم الکترونیکی و آنلاین، دریافت مدارک مورد نیاز و انجام قراردادهای رایگان فروش اولیه آسان شده است. راه‌اندازی سیستم آنلاین پیش ثبت‌نام در اداره تأمین اجتماعی باعث سهولت راه‌اندازی کسب‌وکار شده است. استفاده از سیستم الکترونیکی اظهارنامه، باعث تسریع در ترخیص از گمرک شده است.
مصر	کشور مصر طی سال ۲۰۰۸/۰۹ پیشرو اصلاحات محیط کسب‌وکار در سطح منطقه و جهان بود. این کشور با تصویب قوانین جدید ساختمان‌سازی و حذف بسیاری از مجوزهای غیرضروری به روند اصلاحات خود ادامه می‌دهد. با تأسیس دادگاه‌های تجاری، لازم‌الاجرا شدن قراردادهای سرعت گرفته است. به‌علاوه، با وارد شدن خرده‌فروشان به پایگاه داده‌های ادارات خصوصی اعتبار، دسترسی به اطلاعات اعتباری گسترش یافته است حذف شرط داشتن حداقل سرمایه نیز باعث سهولت راه‌اندازی کسب‌وکار شده است.
ایران	در جمهوری اسلامی ایران، فرآیند کسب مجوزهای ساخت با ورود اداره‌های خدمات الکترونیک به تهران سرعت گرفته و آسان‌تر شده است به‌علاوه زمان لازم برای دریافت خطوط برق و آب به‌طور چشمگیری پایین آمده است با تبدیل مالیات بر فروش به مالیات بر ارزش افزوده، بار مالیاتی کسب‌وکار کاسته شده است. راه‌اندازی کسب‌وکار با استفاده از سیستم ثبت الکترونیک ساده‌سازی شده است با نصب اسکتر در بندر شهید رجایی و استفاده از اداره‌های ترخیص از گمرک برای جدا کردن بررسی کالاهای ویژه (شیمیایی و نفتی) از سایر کالاهای، مدت زمان تجارت و بازرگانی کاهش یافته است.
عراق	در عراق هیچ اصلاح مهمی صورت نگرفته است.
اردن	اردن اقدام به تسهیل فرآیند، دریافت مجوز ساخت و ساز برای پروژه‌های ساختمانی تجاری با اندازه متوسط کرده است. راه‌اندازی دادگاه‌های تجاری مجهز به سیستم‌های کامپیوتری باعث بهبود شاخص لازم‌الاجرا شدن قراردادهای شده است. به‌علاوه، استفاده از سیستم آنلاین بایگانی و پرداخت مالیات باعث ساده‌سازی شده است. هزینه انتقال دارایی از ۱۰ درصد ارزش دارایی به ۷/۵ درصد کاهش یافته است. با راه‌اندازی نرم‌افزار جدید، دریافت آنلاین اظهارنامه‌های گمرکی، زمان ترخیص گمرکی برای صادرکنندگان دو روز و برای واردکنندگان سه روز کاهش یافته است.

قرقیزستان	قرقیزستان با ساده کردن ساختار هزینه‌های استفاده از سیستم‌های مبتنی بر ریسک برای تصویب و نظارت بر ساختمان‌سازی باعث سهولت دریافت مجوزهای ساختمان‌سازی شده و به پروژه‌های با ریسک پایین اجازه اجرا کردن فرآیند کنترل داخلی ساختمان داده است. دریافت اشتراک خدمات رفاهی نیز آسان شده است. شرایط لازم برای اخراج نیروی کار اضافی و استخدام مجدد ساده‌سازی شده‌اند. اعطای وام با انعطاف‌پذیری و ضمانت بالاتر باعث ارتقای دسترسی به اعتبارات شده است. کاهش میزان و تعداد پرداخت‌ها باعث کاهش بار مالیاتی شده است. حذف شرط داشتن حداقل سرمایه، کاهش زمان ثبت نام، حذف بسیاری از هزینه‌های پیش از ثبت نام و حذف شرط افتتاح حساب بانکی پیش از ثبت نام همگی باعث سهولت راه‌اندازی کسب‌وکار شده‌اند. حذف شرط ارائه برخی از اسناد و مدارک و ساده‌سازی رویه‌های بازرسی باعث سرعت بخشیدن به تجارت فرامرزی شده است.
لیبریا	کاهش هزینه دریافت مجوز و هزینه دریافت ژنراتور برق، حذف شرط دریافت مجوز تعویق مالیات پیش از ارسال اسناد برای دریافت مجوز و ساده کردن دسترسی به خطوط تلفن باعث سهولت فرآیند دریافت مجوز ساختمان‌سازی شده است. حذف شرط دریافت مجوز ارزیابی اثرات زیست‌محیطی پیش از تأسیس شرکت‌های تجاری به راه‌اندازی کسب‌وکارها سرعت بخشیده است. ایجاد مرکز خدمات به‌صورت ایستگاه واحد (شامل متمرکز کردن کلیه کارهای اداری دولتی مرتبط با کسب‌وکار در یک مکان) و ساده کردن فرآیند بازرسی باعث ارتقای تجارت فرامرزی شده است.
مقدونیه	مقدونیه با اصلاح فرآیند دریافت مجوز ساخت‌وساز باعث کاهش زمان شده، اما هزینه‌ها را افزایش داده است. استفاده از قراردادهای با مدت ثابت، حذف محدودیت‌های ساعت‌های کار و انعطاف‌پذیرتر کردن اخراج نیروی کار اضافی باعث انعطاف‌پذیری بیشتر استخدام نیروی کار شده است. اداره‌های دولتی اعتبار پوشش خود را با استفاده پایگاه داده‌های بهتر گسترش داده‌اند. این پایگاه حاوی اطلاعات بیشتری است؛ پرداخت‌های تأمین اجتماعی به پنج گروه طبقه‌بندی شده و نرخ مشارکت در برنامه‌های تأمین اجتماعی کاهش یافته است. تصویب قوانین جدید، شامل افزایش الزامات افشای اطلاعات در گزارش‌های سالیانه و ساده کردن اقامه دعوا علیه مدیران، باعث ارتقای حمایت از سرمایه‌گذاران شده است. کاهش هشت روزه زمان ثبت مالکیت و دریافت گواهی فک رهن املاک از دفاتر اسناد رسمی بجای دادگاه باعث سهولت ثبت مالکیت شده است. ادغام فرآیندها در مراکز خدمت به‌صورت ایستگاه واحد، راه‌اندازی کسب‌وکار را ساده کرده است.
مولدوا	مولدوا نرخ‌های تأمین اجتماعی برای کارفرمایان را پایین آورد. ثبت مالکیت با حذف طرح ممیزی، کاهش رویه‌ها از ۶ به ۵ و روزها از ۴۸ به ۵ روز آسان شد. شروع کسب‌وکار با اجرای یک خدمت ثبت سریع شرکت آسان گردید.
عمان	عمان با تعریف ثبت‌نام آنلاین و توانایی برای پرداخت از طریق کارت، شروع کسب‌وکار را آسان کرد. قانون جدید مالیات نظام مالیاتی را مدرنیزه و رویه‌ها را آسان خواهد نمود.
رواندا	رواندا فرآیند برخورد با شرکت‌های زیان‌دیده را با وضع قانون جدیدی که سازماندهی مجدد را به جریان می‌اندازد بهبود بخشید. استخدام کارکنان با حذف حداکثر مدت زمان قراردادهای مدت معین و اجازه تمدید چنین قراردادهایی را دادن و نیز با منعطف‌تر کردن رویه‌های زائد، آسان‌تر شد. اخذ اعتبارات با استفاده از لایحه جدید معاملات تضمین شده و لایحه ورشکستگی برای تضمین و منعطف‌تر کردن بدهی‌ها آسان گردید. این لوایح اجازه می‌دهند طیف وسیعی از دارایی‌ها به‌صورت وثیقه مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این، اجرای وثیقه در خارج از

دادگاه‌ها برای اعتباردهندگان معتبر میسر شده است. قانون جدید شرکت، حمایت از سرمایه‌گذاری را با نیاز به افشای بیشتر شرکت، تعهد مدیر و دسترسی زینفعان به اطلاعات تقویت کرده است. ثبت مالکیت با کاهش تعداد روزهای مورد نیاز برای انتقال مالکیت تسهیل شده است. شروع کسب‌وکار با حذف نیاز به گواهی محضری، تعریف اساسنامه‌های شرکت، توانایی انتشارات آنلاین، تحکیم چک با نام، پرداخت حق ثبت، ثبت مالیات و رویه‌های ثبت شرکت، و کاستن از زمان مورد نیاز برای پردازش درخواست‌های تکمیل شده تسهیل گردید. با اجرای تغییرات مدیریتی، مانند افزایش ساعت‌های کاری و تقویت همکاری در کنار حذف برخی نیازمندی‌های مستندسازی برای واردکنندگان و صادرکنندگان، زمان‌های تجاری در رواندا بهبود یافته است.	
کشور عربستان با راه‌اندازی سیستم صدور مجوز در یک روز، به این فرآیند سرعت بخشیده است. در این سیستم، ساختمان‌سازان یک روز پس از دریافت مجوز موقت کار خود را آغاز کرده و پس از یک هفته مجوز نهایی خود را دریافت می‌کنند. وزارت بازرگانی با راه‌اندازی اداره خدمات متمرکز و ادغام و ساده‌سازی رویه‌ها، شروع کسب‌وکار را آسان کرده است.	عربستان سعودی
تاجیکستان قانون ورشکستگی خود را با هدف زمان و هزینه رویه‌های مربوطه اصلاح کرده است. تغییراتی در جهت ساده‌سازی فرآیند مجوز ساخت‌وساز، تسهیل فرآیندها و کاهش زمان نیز صورت گرفته است. تصویب قانون جدید سوابق اعتباری و ایجاد دفاتر خصوصی اعتبار، دسترسی به اطلاعات اعتباری را بهبود بخشیده است. اصلاح قانون شرکت‌های سهامی خاص باعث بهبود وضعیت حمایت از سهامداران شده، تعهدات مدیران را افزایش داده و به سهامداران اجازه داده تا بتوانند نسبت به فسخ معاملاتی که به ضرر آنها تمام می‌شود درخواست خود را اعلام کنند. هزینه ثبت مالکیت در تاجیکستان به میزان ۲/۸ درصد ارزش دارایی افزایش پیدا کرده است. با حذف شرط داشتن حداقل سرمایه و کاهش زمان دریافت شماره شناسایی مالیاتی، شروع کسب‌وکار آسان‌تر شده است.	تاجیکستان
امارات با بهبود سیستم و درخواست آنلاین، زمان صدور مجوزهای ساختمانی را کاهش داده است. با کم کردن اسناد درخواستی برای ثبت، حذف شرط حداقل سرمایه و نیز حذف شرط افتتاح حساب سپرده، راه‌اندازی کسب‌وکار تسهیل شده است. افزایش ظرفیت پایانه‌های کانترینر، حذف دریافت رسید جابجایی در پایانه‌ها، و افزایش در محصولات مالی تجاری، باعث بهبود فرآیندهای بازرگانی شده است.	امارات متحده عربی

پیوست‌ها**راه‌اندازی کسب‌وکار**

این جدول رویه‌ها و هزینه‌های مربوط به راه‌اندازی یک کسب‌وکار در ایران را به‌طور خلاصه نشان می‌دهد.

شکل حقوقی: شرکت سهامی خاص

راه‌اندازی کسب‌وکار در ایران

این جدول رویه‌ها و هزینه‌های مربوط به راه‌اندازی یک کسب‌وکار در ایران را به‌طور خلاصه نشان می‌دهد.

شرکت استاندارد شده

شکل حقوقی: شرکت سهامی خاص

حداقل سرمایه مورد نیاز:

شهر: تهران

شماره	رویه	زمان لازم برای تکمیل	هزینه تکمیل	توضیحات
۱	جستجو و رزرو یک نام انحصاری برای شرکت	۱	۴۰۰۰۰	برای جلوگیری از ثبت نام تکراری یا مشابه برای شرکت از پایگاه الکترونیکی جامع برای ثبت نام شرکت‌ها استفاده می‌شود.
۲	سپرده‌گذاری حداقل ۳۵ درصد سهام پذیرهنویسی شده در بانک و اخذ گواهی از بانک	۱	۰	
۳	ثبت شرکت در اداره ثبت شرکت‌ها و پرداخت هزینه‌های ثبت	۳	۳۷۵۰۰۰	برای ثبت نام شرکت در دفاتر ثبت اسناد رسمی اساسنامه شرکت با امضای همه سهامداران خلاصه مذاکرات مجمع عمومی مؤسسان و هیئت مدیره، گواهی بانکی، خلاصه مذاکرات سهامداران درخصوص انتخاب هیئت مدیره و بازرسان، کپی شناسنامه سهامداران و بازرسان و نامه روزنامه کثیرالانتشار که اطلاعیه تأسیس شرکت در آن منتشر شده، مورد نیاز است. فرم‌های تقاضانامه دارای بارکد می‌باشد، برای پرداخت هزینه، از سیستم پرداخت الکترونیک نیز استفاده می‌شود.

شماره	رویه	زمان لازم برای تکمیل	هزینه تکمیل	توضیحات
۴	ثبت آگهی تأسیس شرکت در روزنامه رسمی و یک روزنامه کثیرالانتشار	۱	۳۸۰۰۰۰	برای ثبت آگهی تأسیس شرکت در روزنامه رسمی و کثیرالانتشار می‌توان به صورت مستقیم و یا از طریق پست اقدام کرد. این فرآیند ۱۵ تا ۳۰ روز طول می‌کشد. با این وجود، کسب و کارهای ملزم نیستند تا زمان انتشار منتظر بمانند. برای شروع کسب و کار، تنها داشتن برگه رسمی روزنامه همراه با تمبر کافی است.
۵	ارائه دفاتر رسمی مهر و موم شده ۳۰ روز پس از ثبت شرکت	۱	۱۰۰۰۰۰	هزینه بستگی به تعداد صفحات دفاتر رسمی مهر و موم شده بستگی دارد.
۶	پرداخت حق تمبر ۶۰ روز پس از ثبت شرکت	۱	۱۹/۶۵	حق تمبر باید ۶۰ روز پس از تاریخ ثبت شرکت پرداخت شود
۷	ثبت نام کارکنان در نامه تأمین اجتماعی وزارت کار و امور اجتماعی	۱	۰	برای افتتاح پرونده در برنامه تأمین اجتماعی، متقاضی باید کپی فیش حقوقی ماهیانه خود را به همراه با حق بیمه ۲۳ درصد حقوق ماهیانه (۷ درصد کارگر، ۲۳ درصد کارفرما، ۳ درصد بیمه بیکاری) به وزارت کار ارسال کند.

دریافت مجوزهای ساخت و ساز در ایران

این جدول رویه‌ها، زمان و هزینه‌های ساخت یک انبار را در جمهوری اسلامی ایران به‌طور خلاصه بیان می‌کند.

ساختن یک انبار

تاریخ: از ژانویه ۲۰۰۹

ارزش برآوردی انبار:

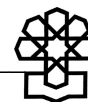
شهر: تهران

شماره	رویه	زمان لازم برای تکمیل (روز)	هزینه تکمیل (IRR)	توضیحات
۱	دریافت گواهینامه پرداخت مالیات زمین	۱	بدون هزینه	
۲	درخواست موافقتنامه محلی از اداره خدمات الکترونیک منطقه	۱	بدون هزینه	ساختمان‌سازی مستلزم دریافت مجوز منطقه‌ای از اداره خدمات الکترونیک است، فرم درخواست و اسناد ساختمان در سیستم اداره خدمات الکترونیک ثبت می‌شوند. بررسی مدارک حداکثر دو روز طول می‌کشد. سپس مدارک به سیستم الکترونیکی شهرداری ارسال می‌گردد. در آنجا نیز مدت زمان لازم برای تأیید ۱ تا ۲ روز است. تأییدیه به اداره خدمات الکترونیک منطقه ارسال می‌شود. هزینه دریافت مجوز منطقه‌ای ۳۵۰ ریال به‌ازای هر مترمربع است. پرداخت با استفاده از کارت ATM در سیستم POS ادارات خدمات الکترونیک صورت می‌گیرد.
۳	بازرسی محل	۱	بدون هزینه	
۴	دریافت موافقتنامه محلی از اداره خدمات الکترونیک	۱۰	۴۵۰۲۱۰	
۵	دریافت مجوز ساخت	۳۰	۸۵۰۰۰۰۰	پس از ارسال مدارک به شهرداری توسط اداره خدمات الکترونیک، درخواست توسط افراد ذیل بررسی و امضا می‌شود، رئیس اداره صدور مجوز، معاون برنامه‌ریزی شهری منطقه، شهردار منطقه. به‌محض آنکه تمامی افراد فوق مجوز را امضا کردند. مدارک به اداره خدمات الکترونیک ارسال می‌شود. اطلاع‌رسانی از طریق پست الکترونیک، تلفن و یا پیام کوتاه صورت می‌گیرد.

شماره	رویه	زمان لازم برای تکمیل (روز)	هزینه تکمیل (IRR)	توضیحات
				این فرآیند حدود یک ماه به طول می‌انجامد و هزینه آن ۸۵۰ میلیون ریال است. پرداخت با استفاده از کارت ATM در سیستم POS ادارات خدمات الکترونیکی صورت می‌گیرد.
*۶	استخدام یک بازرسی مستقل برای شرکت	۱	بدون هزینه	
*۷	دریافت گواهی بازرسی از شهرداری (۵ مرحله)	هر بار ۱ روز	بدون هزینه	تیم طراحی و نظارت طی دوره ساخت، توسط یک مهندس معماری خدمات فنی خود را ارائه می‌دهند و کارگران را مطابق طرح ساختمانی هدایت می‌کنند.
۸	درخواست برای دریافت مجوز پایان کار	۱	بدون هزینه	پس از پایان مراحل ساخت، شرکت سازنده باید کلیه گزارش‌های امضا شده توسط مهندس ناظر را به اداره خدمات الکترونیک ارسال کند. این اداره مدارک را برای تأیید نهایی به شهرداری ارسال می‌نماید. این مدارک باید به امضای رئیس اداره نظارت فنی، معاون برنامه‌ریزی شهری منطقه و شهردار منطقه برسد. بعد از اینکه همه امضاها اخذ شد سپس، مدارک به اداره خدمات الکترونیک ارجاع می‌شود تا مراتب تأیید به اطلاع شرکت برسد.
۹	بازرسی نهایی	۱	بدون هزینه	
۱۰	دریافت مجوز پایان کار	۱	۸۶۰۰۰۰	هزینه این مجوز ۸۶۰ میلیون ریال است. پرداخت با استفاده از کارت ATM در سیستم POS ادارات خدمات الکترونیکی صورت می‌گیرد.
*۱۱	دریافت اشتراک آب و فاضلاب	۲۷۰	۱۴۷۰۰	این رویه بستگی به طرح و منطقه دارد. هزینه موارد و نیروی کار حدود ۱۵ درصد افزایش می‌یابد (از ۱۱/۶ تا ۲۳ میلیون ریال).
*۱۱	دریافت اشتراک برق	۱۸۰	۳۲۷۸۲۰۰	هزینه دریافت اشتراک برق طی سال گذشته حدود ۱۲ درصد افزایش یافته است.
*۱۲	دریافت خط ثابت تلفن	۱	۸۵۰۰۰۰۰	خط تلفن از مخابرات در ازای مبلغی دریافت می‌شود.

* همزمان با رویه دیگر جای می‌گیرد.

استخدام نیروی کار

شاخص‌های استخدام نیروی کار براساس پاسخ به سؤالات نظرسنجی تدوین شده‌اند. جدول زیر، این پاسخ‌ها را در جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد.

امتیاز	پاسخ	شاخص‌های استخدام نیروی کار
۱۱/۱		شاخص دشواری استخدام (۱۰۰-۰)
۰	خیر	آیا قراردادهای مدت معین را نمی‌توان برای شغل‌های دائمی استفاده کرد ؟
۰/۰	بدون محدودیت	حداکثر مدت قراردادهای مدت معین چقدر است ؟
۰/۳۳	۰/۴۷	نسبت حداقل دستمزد اجباری به ارزش افزوده متوسط هر کارگر چقدر است ؟
۵۰		شاخص دشواری اخراج (۱۰۰-۰)
۰	بله	آیا اخراج نیروی کار اضافی قانونی است ؟
۱	بله	آیا کارفرما پیش از اخراج نیروی کار اضافی، باید مراتب را به اطلاع گروه ثالثی برساند ؟
۲	بله	آیا تأیید گروه ثالث لازم است ؟
۱	بله	آیا برای اخراج یک گروه ۹ نفره از نیروی کار اضافی، تأیید گروه ثالث لازم است ؟
۰	خیر	آیا بازآموزی پیش از زائد قلمداد کردن کارگر توسط کارفرما اجباری است ؟
	خیر	آیا قوانین حق اولویت در مورد اخراج نیروی کار اضافی وجود دارد ؟
	خیر	آیا قوانین حق اولویت برای استخدام مجدد وجود دارد ؟
۲۶/۷		چسبندگی شاخص ساعتهای کار (۱۰۰-۰)
۸۶/۷		هزینه‌های اضافی (هفته‌های حقوق)
۰/۰		دوره اخطار برای اخراج نیروی اضافی بعد از ۲۰ سال کار مستمر چیست؟ (هفته‌های حقوق)
۸۶/۷		پرداخت جداسازی برای اخراج نیروی اضافی بعد از ۲۰ سال کار چیست؟ (هفته‌های حقوق)
۰/۰		جریمه قانونی اخراج نیروهای کار اضافی چیست؟ (هفته‌های حقوق)
۲۹/۳		شاخص چسبندگی استخدام (۱۰۰-۰)
۰	بله	آیا می‌توان برای افزایش تولید در یک فصل خاص، ساعتهای کاری (شامل اضافه‌کاری) را برای دو ماه در سال تا ۵۰ ساعت در هفته افزایش داد ؟
۰	۶	حداکثر تعداد روزهای کاری در هفته چقدر است ؟
۰/۳۳	بله	آیا محدودیتی برای کار شبانه وجود دارد ؟ آیا هنگامی که کار شبانه به‌لحاظ اقتصادی لازم باشد، باز هم این محدودیت‌ها اعمال می‌شود ؟
۰	خیر	آیا محدودیتی برای کار در روزهای تعطیل هفته وجود دارد ؟ آیا هنگامی که کار در روز تعطیل به‌لحاظ اقتصادی لازم باشد، باز هم این محدودیت‌ها اعمال می‌شوند ؟
۱	۲۴	برای یک نیروی کار با ۲۰ سال سابقه، میزان مرخصی در سال چند روز است ؟

توجه: سه شاخص اول، این را سنجش می‌کنند که استخدام یک کارگر جدید چقدر دشوار است، مقررات مربوط به ساعات کاری چقدر چسبنده هستند و اخراج یک کارگر اضافی چقدر دشوار است. هر شاخص مقداری بین ۰ تا ۱۰۰ می‌گیرد که مقادیر بالاتر حاکی از چسبندگی‌های بیشتر مقررات است. شاخص چسبندگی استخدام، میانگین این سه شاخص است.

ثبت مالکیت در ایران

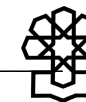
این موضوع، گام‌ها، زمان و هزینه لازم برای ثبت مالکیت را در جمهوری اسلامی ایران آزمون می‌کند.

مالکیت استاندارد شده

ارزش مالکیت: ۲۵/۴۱/۵۸۷۵۲۴۴

شهر: تهران

شماره	رویه	زمان تکمیل	هزینه تکمیل	توضیحات
۱	بررسی املاک در دایره ثبت املاک	۲-۳ روز (همزمان با رویه‌های ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷)	۴۰۰۰ ریال	اگر این نظرسنجی در تهران انجام شده باشد، یک ماه اعتبار دارد.
۲	اخذ گواهی مفاد حساب مالیاتی	۲-۷ روز (همزمان با رویه‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷)	۵ درصد ارزش منطقه‌ای ملک	تصفیه حساب مالیاتی براساس مقادیر رسمی منطقه‌ای صورت می‌گیرد. اعتبار گواهینامه یک ماه است. قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی مصوب ژوئیه ۲۰۰۶، دستخوش تغییراتی برای تسهیل فرآیند ثبت مالکیت و جلوگیری از رانت‌جویی شده. ماده اول قانون جدید الزامات انعطاف‌پذیرتری را مطرح می‌کند. خریداران علاوه بر اخذ این اسناد از مقامات مسئول، گواهی با سوگند از فروشندگان مبنی بر تصفیه حساب همه مالیات‌ها، پرداخت‌های تأمین اجتماعی و دریافت می‌کنند. در عمل، عاملان هنوز گواهینامه دریافت می‌کنند
*۳	اخذ گواهی پرداخت عوارض نوسازی ساختمان	۱ روز (همزمان با رویه‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷)	بدون هزینه	گواهی تصفیه مالیاتی باید از شهرداری گرفته شود تا همه نوسازی‌های ساختمان مشخص شود.
*۴	اخذ گواهی پایان کار ساختمان	۳۰ روز (همزمان با رویه‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷)	بدون هزینه	گواهی پایان کار ساختمان باید از شهرداری گرفته شود.

شماره	رویه	زمان تکمیل	هزینه تکمیل	توضیحات
*۵	اخذ گواهی اشتغال و تسویه حساب بیمه	۷-۳۰ روز (همزمان با رویه های ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷)	بدون هزینه	در مواردی که ساختمان برای کاربری اداری مورد استفاده قرار گرفته و دارای گواهینامه پایان کار باشد، گواهی اشتغال نقد کردن بیمه باید از وزارت کار و امور اجتماعی برای همه کارگران بیمه شده اخذ شود.
*۶	گواهی تسویه حساب تأمین اجتماعی	۷ روز (همزمان با رویه های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۷)	بدون هزینه	این گواهینامه باید از سازمان تأمین اجتماعی اخذ شود.
*۷	پرداخت مالیات نقل و انتقال در بانک ملی	۱ روز (همزمان با رویه های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶)	۵ درصد ارزش ملک (به عنوان مالیات انتقالی) + ۰/۵ درصد ارزش ملک (حق تمیر قانونی جهت واریز به حساب دولت)	تمبر رسمی باید پیش از پیش نویس موافقتنامه خرید در بانک ملی پرداخت شود. براساس قوانین اداره ثبت، مالیات انتقال براساس قیمت منطقه بندی محاسبه می گردد. بنابراین مالیات انتقال تا سقف ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ۳ درصد و برای بیش از این مبلغ ۵ درصد کل مبلغ خواهد بود. قیمت ذکر شده می تواند قیمت منطقه بندی یا قیمت حقیقی باشد. به هر حال قیمت منطقه بندی اساس محاسبه بوده که بین ۷ تا ۱۰ درصد قیمت حقیقی است. حتی اگر قیمت در قباله ذکر شود، مبنای محاسبه برای انتقال مالیات عبارت است از قیمت طبقه بندی که توسط دفتر اسناد رسمی حساب می شود.
۸	تهیه و گواهی سند در دفتر اسناد رسمی	۱-۳ روز	۶۰۷,۲۰۵,۹۴ ریال	براساس قوانین سازمان ثبت اسناد و املاک، اداره ثبت اسناد در قبال تدوین و ثبت سند، تعرفه قانونی دریافت می کند. نرخ دفاتر دولتی ثبت اسناد: تا سقف ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال : ۱۵۰۰۰۰ ریال (هزینه ثابت) + ۲ درصد مابه التفاوت تا سقف ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال: ۱۵۰۰۰۰ ریال (هزینه ثابت) + ۲ درصد مابه التفاوت
۹	ثبت سند		هزینه ثبت قبلاً در رویه ۸ پرداخت شده است.	حق مالکیت در سازمان ثبت املاک توسط دفتر اسناد رسمی ثبت می شود.

* همزمان با رویه دیگری جای می گیرد.

دریافت اعتبارات در ایران

جدول زیر، حقوق قانونی قرض‌گیرندگان و قرض‌دهندگان، و دسترس‌پذیری و چارچوب قانونی ثبت‌های اعتباری در جمهوری اسلامی ایران را به‌طور خلاصه بیان می‌کند:

شاخص	شاخص‌های دریافت اعتبارات (۲۰۰۹)		
امتیاز			
	ثبت اعتبار عمومی	ثبت اعتبار خصوصی	پوشش دفاتر خصوصی (درصد از بزرگسالان)
۱	بله	خیر	آیا داده‌ها بین هم‌بنگاه‌ها و هم‌افراد توزیع می‌شوند؟
۰	خیر	خیر	آیا هر دو داده‌های مثبت و منفی (سلبی و ایجابی) توزیع می‌شوند؟
۰	خیر	خیر	آیا ثبت، اطلاعات اعتباری را میان خرده‌فروشان، اعتباردهندگان تجارت یا شرکت‌های سهامی عام و نیز نهادهای مالی توزیع می‌کند؟
۱	خیر	خیر	آیا اطلاعات اعتباری تاریخی بیش از ۲ سال توزیع می‌شوند؟
۱	بله	خیر	آیا داده‌های همه وام‌های زیر یک درصد درآمد سرانه توزیع می‌شوند؟
۱	بله	خیر	آیا قانون تضمین می‌کند که قرض‌گیرندگان داده‌هایشان را در بزرگ‌ترین ثبت اعتبار بررسی کنند؟
۳۱/۱ ۱۶,۲۷۳,۷۰۰	۰	۰	پوشش تعداد افراد
۲۱۷۲۳۶	۰	۰	تعداد بنگاه‌ها
۴	شاخص قوت حقوق قانونی (۱۰-۰)		
بله	آیا هر کسب‌وکاری می‌تواند از دارایی‌های منقول به‌عنوان وثیقه استفاده کند و در عین حال مالکیت دارایی‌ها را حفظ کند و هر نهاد مالی چنین دارایی‌هایی را به‌عنوان وثیقه می‌پذیرد؟		
خیر	آیا قانون اجازه می‌دهد کسب‌وکارها حق تضمین غیرمالکیتی به یک مقوله منفرد دارایی‌های منقول درحال تغییر بدهند بدون اینکه نیازی به‌شرح خاصی از دارایی‌های تضمین شده باشد؟		
خیر	آیا قانون اجازه می‌دهد کسب‌وکارها حق تضمین غیرمالکیتی به همه دارایی‌های حیاتی بدهند بدون اینکه نیازی به‌شرح خاصی از دارایی‌های تضمین شده باشد؟		
خیر	آیا ممکن است حق تضمین به دارایی‌های آینده یا پس از حصول گسترش یابد، و آیا ممکن است به‌طور خودکار به محصولات، فرآورده‌ها یا جایگزین‌های دارایی‌های اصلی گسترش یابد؟		
خیر	آیا یک شرح عمومی از بدهی‌ها و تعهدات (ذمه‌های) مجاز در ضمانت‌نامه‌ها وجود دارد به‌طوری‌که همه انواع تعهدات و بدهی‌ها با بیان یک مقدار حداکثر بجای یک مقدار خاص بین طرفین تضمین شده باشد؟		
خیر	آیا یک ثبت وثیقه در عمل وجود دارد که از نظر جغرافیایی و برحسب نوع دارایی یکپارچه باشد و با نام ضامن در حق تضمین نشان داده شده باشد؟		
بله	آیا اعتباردهندگان تضمینی نسبت به وثیقه‌شان خارج از رویه‌های ورشکستگی، اولویت مطلق دارند؟		
خیر	آیا اعتباردهندگان تضمینی نسبت به وثیقه‌شان در رویه‌های ورشکستگی، اولویت مطلق دارند؟		
بله	در طول سازماندهی مجدد، آیا ادعاهای اعتباردهندگان تضمینی از توقف خودکار بر اجرا مستثنا هستند؟		
بله	آیا قانون به طرفین قدرت توافق خارج از اجرای دادگاه را می‌دهد؟		

حمایت از سرمایه‌گذاران در ایران

جدول زیر یک تکنیک کامل از نحوه محاسبه شاخص‌های دعوی سهامدار، تعهد مدیر و افشا را در ایران فراهم می‌کند.

شاخص	حمایت از سرمایه‌گذاران (۲۰۰۹)
۵	شاخص میزان افشا (۱۰-۰)
۲	چه بدنه شرکتی، موافقت قانونی کافی برای معامله را فراهم می‌کند؟ (۳-۰: به نکات توجه شود)
۰	افشای سریع به عموم و یا به سهامداران (۲-۰: به نکات توجه شود)
۲	افشا در مدارک دوره‌ای منتشره (۲-۰: به نکات توجه شود)
۱	افشا توسط آقای جیمز به هیئت‌مدیره (۲-۰: به نکات توجه شود)
۰	الزامی که بدنه شرکت معامله را قبل از وقوع بازبینی کند (۰=خیر، ۱=بله)
۴	شاخص میزان تعهد مدیر (۱۰-۰)
۱	توانایی سهامدار شاکی برای مسئول نگهداشتن آقای جیمز در قبال آسیب وارده از معامله خریدار - فروشنده به شرکت
۱	توانایی سهامدار شاکی برای مسئول نگهداشتن CEO یا هیئت‌مدیره در قبال آسیب به شرکت
۰	اینکه دادگاه می‌تواند با اتکال به دادخواست موفق سهامدار شاکی مانع معامله گردد (۲-۰: به نکات توجه شود)
۱	اینکه آقای جیمز هزینه آسیب‌های وارده به شرکت به‌خاطر دادخواست موفق سهامدار شاکی را می‌پردازد (بله=۱، خیر=۰)
۰	اینکه جزای نقدی و حبس علیه آقای جیمز قابل اعمال است (بله=۱، خیر=۰)
۱	توانایی سهامدار شاکی برای دادخواهی مستقیم یا انشقاقی آسیب وارده به شرکت (۱-۰: به نکات توجه شود)
۰	شاخص سهولت شکایت سهامدار (۱۰-۰)
۰	اسناد در دسترس شاکی از مدعی‌علیه و شاهدان در طول دادرسی (۴-۰: به نکات توجه شود)
۰	توانایی شاکیان برای پرسش مستقیم از مدعی‌علیه و شاهدان در طول دادرسی (۲-۰: به نکات توجه شود)
۰	شاکی می‌تواند موارد اسناد را از مدعی‌علیه بخواهد بدون اینکه موارد خاص را مشخص کند (بله=۱، خیر=۰)
۰	سهامداران دارای ۱۰ درصد یا کمتر از سهام خریدار می‌توانند از بازرس بخواهند راجع به معامله تحقیق کند؟ (خیر=۰، بله=۱)
۰	سطح اثبات مورد نیاز برای دادخواست‌های مدنی پایین‌تر از موارد جنایی است (خیر=۰، بله=۱)
۰	سهامداران دارای ۱۰ درصد و کمتر از سهام خریدار می‌توانند اسناد معامله را قبل از پر کردن دادخواست بازرسی کنند (خیر=۰، بله=۱)
۳/۰	شاخص قوت حمایت از سرمایه‌گذار (۱۰-۰)

نکات:

شاخص میزان افشا

چه بدنه شرکتی موافقت قانونی کافی برای معامله را فراهم می‌کند؟

CEO = ۰ یا مدیریت به تنهایی، ۱ = سهامداران یا هیئت‌مدیره رأی می‌دهند، و آقای جیمز

می‌تواند رأی دهد،

۲= اعضای هیئت‌مدیره رأی می‌دهند و آقای جیمز نمی‌تواند رأی دهد، ۳= سهامداران رأی می‌دهند و آقای جیمز نمی‌تواند رأی دهد.

افشای سریع به عموم و یا به سهامداران

۰= هیچ‌کدام ۱= فقط افشای معامله ۲= افشای معامله و تضاد منافع آقای جیمز

افشا در مدارک دوره‌ای منتشره

۰= هیچ‌کدام ۱= فقط افشای معامله، ۲= افشای معامله و تضاد منافع آقای جیمز

افشا توسط آقای جیمز به هیئت‌مدیره

۰= هیچ‌کدام، ۱= وجود تضاد بدون هرگونه جزئیات خاص، ۲= افشای کامل همه حقایق محرر

شاخص تعهد مدیر

توانایی سهامدار شاکی برای مسئول نگهداشتن آقای جیمز در قبال آسیب وارده از معامله خریدار به فروشنده به شرکت

۰= آقای جیمز مسئول نیست یا مسئول است تنها اگر شهادت یا از سر ضعف ایمان عمل کند.

۱= آقای جیمز مسئول است اگر در تصویب مؤثر باشد یا مسامحه کار باشد

۲= آقای جیمز مسئول است اگر معامله برای سهامداران اقلیت غیرمنصفانه، ظالمانه یا تبعیض‌آمیز باشد

توانایی سهامدار شاکی برای مسئول نگهداشتن بدنه مؤثر (CEO یا هیئت‌مدیره) در قبال آسیب به شرکت.

۰= اعضای بدنه مؤثر (CEO یا هیئت‌مدیره) یا مسئول نیستند یا مسئول هستند اگر شهادت یا

از سر ضعف ایمان عمل کنند

۱= برای مسامحه در تصویب معامله مسئول هستند.

۲= مسئول هستند اگر معامله برای سهامداران اقلیت غیرمنصفانه، ظالمانه یا تبعیض‌آمیز باشد.

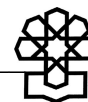
اینکه دادگاه می‌تواند با اتکال به دادخواست موفق سهامدار شاکی مانع معامله گردد.

۰= فسخ (اقاله) امکانپذیر نیست یا تنها در مورد حيله یا ایمان ضعیف فروشنده دسترس‌پذیر

است.

۱= امکانپذیر است اگر معامله برای سهامداران اقلیت ضالمانه یا تبعیض‌آمیز باشد.

۲= امکانپذیر است اگر معامله غیرمنصفانه یا مستلزم تضاد منافع باشد.

توانایی سهامدار شاکی برای دادخواهی مستقیم یا انشقاقی آسیب وارده به شرکت
 ۰ = امکانپذیر نیست، ۱ = امکانپذیری دادخواهی مستقیم یا انشقاقی برای سهامداران دادرسی ۱۰
 درصد یا کمتر از سرمایه سهام

شاخص شکایت (دادخواهی) سهامدار

اسناد در دسترس شاکی از مدعی علیه و شاهدان در طول دادرسی
 هر یک امتیاز برای ۱. اطلاعاتی که مدعی علیه ارائه کرده و بر مبنای آن قصد دفاع از خود را دارد،
 ۲. اطلاعاتی که مستقیماً حقایق مورد اشاره در شکایت شاکی را اثبات می کند، ۳. هرگونه اطلاعاتی
 که به موضوع مورد شکایت مرتبط باشد و ۴. هرگونه اطلاعاتی که به کشف اطلاعات مرتبط منجر
 می شود.

توانایی شاکی برای پرسش مستقیم از مدعی علیه و شاهدان در طول دادرسی
 ۰ = خیر، ۱ = بله، با موافقت اولیه دادگاه با پوشش های مطروحه، ۲ = بله، بدون موافقت اولیه

پرداخت مالیات ها در ایران

جدول زیر، مالیات ها یا سهم های اجباری که یک شرکت متوسط باید در طول یک سال بپردازد یا نگه
 دارد و نیز معیارهای بارز مالی در پرداخت مالیات ها در جمهوری اسلامی ایران را نشان می دهد.

مالیات یا سهم اجباری	پرداخت ها (تعداد)	توضیحات پرداخت ها	زمان (ساعات)	نرخ مالیات قانونی	پایه مالیاتی	نرخ کل مالیات (درصد سود)	توضیحات TTR
مالیات بر فروش	۶		۷۲	۰/۰۳	فروش		
مالیات بر دارایی	۱			نرخ های متغیر	ارزیابی ارزش دارایی		
مالیات بر معاملات چکی (حق تمبر)	۱			۲۰۰ ریال در هر چک	تعداد چک ها	۰/۰۰	
مالیات بر انتقال دارایی	۱			۰/۰۵	ارزش کارشناسی زمین	۰/۳۶	
مالیات بر درآمد شرکت	۱		۳۲	۰/۲۵	سودهای مالیات پذیر	۱۷/۹۰	
سهم تأمین اجتماعی	۱۲		۲۴۰	۰/۲۳	حقوق ناخالص	۲۵/۹۴	
مجموع	۲۲		۳۴۴			۴۴/۲	

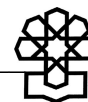
نکات:

- الف) داده‌ها جمع‌آوری نشده‌اند
- ب) VAT در نرخ کل مالیات لحاظ نشده است چون بر مصرف‌کنندگان وضع می‌شود
- ج) مقداری بسیار کوچک
- د) مشمول سایر مالیات‌ها
- هـ) حفظ مالیات
- ی) امکان پرکردن الکترونیکی
- ر) با مالیات دیگری به‌طور مشترک پرداخت می‌شود
- نامه مالیات‌ها استاندارد شده است، به‌طور مثال، مالیات بر درآمد، مالیات بر سود، مالیات بر درآمد شرکت همگی عناوین مالیات بر درآمد شرکت در این جدول هستند.
- هنگامی که بیش از یک نرخ مالیات قانونی وجود دارد یک مالیات قابل اعمال به شرکت مالیات‌دهنده اعلام می‌شود. ساعات VAT همه مالیات‌های قابل اعمال فروش و VAT را شامل می‌شود.
- ساعات تأمین اجتماعی، همه ساعت مالیات‌های نیروی کار و سهم‌های اجباری را در مجموع شامل می‌شود.

تجارت فرامرزی در ایران

این جداول، رویه‌های لازم برای صادرات و واردات یک محموله استاندارد کالاها را در ایران نشان می‌دهد. اسناد مورد نیاز برای صادرات و واردات کالا نیز نمایش داده می‌شوند.

ماهیت رویه‌های صادرات (۲۰۰۹)	مدت (روزها)	هزینه (دلار آمریکا)
تهیه اسناد	۱۲	۱۷۶
ترخیص گمرکی و کنترل فنی	۲	۱۵۰
مدیریت بنادر و پایانه‌ها	۴	۲۱۰
حمل‌ونقل درون‌مرزی	۷	۵۲۵
مجموع	۲۵	۱۰۶۱
ماهیت رویه‌های واردات (۲۰۰۹)		
تهیه اسناد	۲۳	۲۹۶
ترخیص گمرکی و کنترل فنی	۲	۲۰۰
مدیریت بنادر و پایانه‌ها	۵	۲۱۰
حمل‌ونقل درون‌مرزی	۸	۱۰۰۰
مجموع	۳۸	۱۷۰۶

صادرات	واردات
بارنامه	بارنامه
گواهینامه مبدأ	سفارش ترخیص محموله
فاکتور تجاری	گواهینامه مبدأ
اظهاریانه گمرکی صادرات	فاکتور تجاری
بیمه نامه	اظهاریانه گمرکی واردات
فهرست بسته بندی	بیمه نامه
گواهی سلامت / استاندارد فنی	فهرست بسته بندی
	گواهی سلامت / استاندارد فنی

اجرای قراردادهای در ایران

این موضوع، کارآیی اجرای قرارداد در جمهوری اسلامی ایران را بررسی می کند.

شاخص	ماهیت رویه (۲۰۰۹)
۳۹	رویه ها (تعداد)
۵۲۰	زمان (روز)
۴۰	تشکیل پرونده و سرویس
۳۰۰	دادرسی و محاکمه
۱۸۰	اجرای حکم
۱۷	هزینه (درصدی از دعوی)
۱۰	هزینه وکالت (درصدی از دعوی)
۲	هزینه دادگاه (درصدی از دعوی)
۵	هزینه اجرا (درصدی از دعوی)

اطلاعات دادگاه، دادگاه بدوی تهران

* فرض بر این است که دعوی معادل ۲۰۰ درصد از درآمد سرانه است.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۱۳۸

عنوان گزارش: سهولت کسب و کار در ایران گزارش بانک جهانی در مورد فضای
کسب و کار ایران در سال ۲۰۱۰

نام گروه: مطالعات فضای کسب و کار

تهیه و تدوین: حمید پاداش

ناظر علمی: گروه مطالعات فضای کسب و کار

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. سهولت کسب و کار

۲. بانک جهانی

۳. ایران

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۲۱